

Jó Pajtás

A jövő heti
Jó Pajtás címlapja
és posztere

József Attila

Tavas van! Gyönyörű!

*Tavas van, tavasz van, gyönyörű tavasz,
A vén Duna karcsú gőzösökre gondol,
Tavas van! Hallod-e? Nézd, hogy karikázik
Mezei szagokkal a tavaszi szél.*

*Jaj, te, érzed-e? Szerető is kéne,
Friss, hóvirághúsú, kipirult suhanás.
Őzikém, mondanám, ölelj meg igazán!
Minden gyerek lelkes, jóízű kacagás!*

*Tavas van, gyönyörű! Jót rikkant az ég!
Mit beszélsz? korai? Nem volt itt sose tél!
Pattantsd ki a szíved, elő a rügyekkel –
A mi tüdönből száll ki a tavaszi szél!*

Képzőművészeti pályázat

A Szerbiai Gyűjtők Egyesületeinek Szövetsége az idén 41. alkalommal szervez rendkívül gazdag tartalommal nemzetközi kiállítást a gyűjtők, kézimunkázók, kézművesek és amatőr festők részére.

A több mint négy évtizede évente megrendezésre kerülő kiállításnak (mely anno éppen a Jó Pajtás szerkesztőségéből indult) a diákok és óvodások is a résztvevői. A kezdetektől képzőművészeti pályázatot hirdetünk számukra, évente megújuló tartalommal. A MIRK (ez a szerb elnevezése a kiállításnak) idei választható témái:

I. A tojás az élet...

a) Mozaikokban rajzold le életed legsebbe pillanatait – vagy Az én családom címmel fess portrékat.

b) Dédanyámtól, dédapámtól örököltém – régi tárgyak otthon.

A pályázó a tojás alakú sémába rendezze el a számára csakugyan kedves, valamiért vonzó régi tárgyat. Úgy ábrázolja, hogy érezhető legyen, miért kedves a számára.

70×100 cm-es kartonra kell kasírozni.

II. Az önkéntesség nemzetközi éve alkalmából SEGÍTETTEM címmel a pályázó szabadon választott technikával ábrázolja olyan emlékezetes élményeit, amelyek az önzetlen segítségnyújtás örömét adták neki.

A rajz mérete: 10×16 cm.

Kasírozás: 50×70 cm-es kartonra.

III. Városom, falum legkedvesebb épülete, utcája, tere...

Az ábrázolt objektumnak felismerhetőnek kell lennie. A 10×16 cm-es munkákat 50×70 cm-es kartonra kell kasírozni.

A legsikerültebb alkotásokból képeslap készül.

A pályamunkákon a helység és az iskola nevének kívül fel kell tüntetni az óvodás vagy tanuló és a pedagógus nevét is.

Az iskolák és a pedagógusok helyezésének elismerő oklevélben részesülnek, a legsikeresebb intézményt serleggel jutalmazzák a szervezők.

Amennyiben a gyerekek is névre szóló helyezés oklevelét igényelnek, a részvételi díj 20 dinár.

A munkákat ide küldjétek:

**O. Š. „NIKOLA TESLA”
41. MIRK
24300 BAČKA TOPOLA
Fruškogorska 1.**

A beküldési határidő április 5.
Kapcsolattartás, információk a következő e-mail címen:
pebokft@gmail.com (tárgy: Badáéknak)

Az osztály mókamesterei

Január elől jár.

A nyomán február.

Március szántó-vető.

Április nevetteő...

Aprilről nem véletlenül mondják, hogy nevetteő, huncut hónap. Ekkor nemcsak egymást szoktuk beugratni, ilyenkor megtréfál bennünket a napsütés, az eső, a szél. Lehet, hogy hőcsizmát kell húznunk, meglehet az is, hogy nyári ruhában mehettek az iskolába.

„Április elseje, május bolondja” – mondtuk valamikor az iskolában. Hogy miért május bolondja, soha nem gondolkodtam rajta. Csak így mondtuk, miután valakit megtréfáltunk. Nemrég olvastam valahol, hogy ez a népszokás téltemető – tavaszköszöntő hagyományra vezethető vissza. Már az ókori görögök is megtréfálták egymást e napon. Supka Géza Kalandozás a kalendáriumban és más érdekességek című könyvéből megtudhatjuk, hogy e napnak világszerte sok elnevezése van. Angliában: All fools Day, Németországban: Narrentag, Franciaországban: Poison d Avril... Valójában ez a bolondozók és másokat bolonddá tevők ünnepe. Miközben arra készülünk, hogy minél agyafúrtabb módon tréfáljuk meg ismerőseinket, azon vesszük észre magunkat, hogy megint túljártak az eszünkön.

Az óbecsei Samu Mihály iskolában az ötödikesek, hatodikosok nagy mókamesaterek, tréfacsinálók hírében állnak. Április elsejei élményeit meséli el: **Purucki Martin, Rideg Zolt, Berkec Zoltán, Csőke Éva, Tóth Arnold és Halápi Stefan.**

Martin az osztály mókamestere. Elmondása szerint úgy tud grimaszkodni, hogy az osztályt mindig megnevetteti. De bizony az április elsejei tréfát komolyan vette, még meg is ijedt, amikor a lányok megtréfálták.

– Angolból aznap éppen ellenőrzőt írtunk – kezd a mesélésbe Martin. – Én betettem a padba a füzetem, s onnan néztem, amit nem tudtam. Persze ezt a lányok látták, s április elsején azt mondták, hogy a tanárnő is látta, hogy a füzet ott van a padomban, és egyest adott. Elhittem. Nagyon megijedtem. Csak később mondták el a fiúk, hogy nem is igaz, nem is nézte még át az ellenőrzőket a tanárnő. Meg hát április elseje volt.

Zsolti is nagy mókamester, minden mozdulatán nevet az osztály. Grimaszkodik, forgatja a szemét, de őt is sikerült megtréfálni.

– A barátom azzal dicsekedett – mondja Zsolti –, hogy van új mobilja. A régit elvesztette, s egy másik régit becserélt egy újért. Elhittem. Áprililili... mondta végül. No, én se maradtam adós! Elhíreszteltem, hogy Sanyi szereti Pamelát. Már az egész osztály ezen derült, s mindenfelé fölirták, hogy S+P, mikor én is beharangoztam, hogy Áprililili!

Éva mesze lakik az iskolától, ezért kerékpárral szokott jönni. Ne is mondjam, hogy megijedt, mikor „elűjsárgolták” az osztálytársai, hogy leeresztett a biciklijének a gumija.

– Stefan, Arni és Zolika azzal jöttek be az osztályba – emlékezik vissza Éva –, hogy üres a bicajom gumija, biztos, valaki kilyukasztotta. Rohantam ki, hogy megnézzem, meg már az is megfordult a fejemben, hogy kitől is kérek pumpát, mikor látom, hogy ájtettek. A tettesek elbújtak, s mikor látták, hogy rohanok ki, előjöttek, s jókat nevettek, szinte egyszerre kiabálták:

április elseje... Én is még aznap megtréfáltam a tesómat. Mivel sokkal többet számítógépezik, mint én, úgy gondoltam, bejjesztem. Mégpedig azt találtam ki, hogy elromlott a számítógép. Nagyon megijedt. Úgy látszik, elhitte. Csak mikor bekapcsolta, s látta, hogy semmi baja, én meg nevetek, akkor jött rá a turpisságra.

– Engem azzal ijesztgettek a fiúk – mondja Zoli –, hogy hiányoznak a küllők a kerékpáromról. Ne is mondjam, hogy megijedtem, mert mostanában nagyon lopnak a faluban. El is hittem.

Stefán mindent meg mer csinálni az osztályban. Csöngetés előtt – meséli – lekapcsolja a villanyt, olyankor mindenki sikítozik. Ő is nagy mókamester hírében áll. Tavaly április elsején a bolondot járatta az osztálytársaival.

– Elhíreszteltem, hogy csak négy óránk lesz. Csak akkor lepődött meg az osztály, mikor bejött a tanárnő.

Arnoldot sem volt nehéz becsapni. Egyik osztálytársa figyelmeztette, hogy valami történt a kabátjával.

– Azzal ugrattam – meséli Arnold –, hogy elszakadt a kabátom. El is hittem. Nagyon megkönnyebbültem, mikor láttam, hogy nevetnek, s mondják: Áprililili...

Az egyik tanárt is megtréfáltuk, mégpedig úgy, hogy mikor ellenőrzőt írtunk, egy kis papírra fölirtuk, hogy áprilililili, s mintha suflí lenne, odaadtuk az osztálytársunknak. De úgy, hogy a tanár észrevegye. Természetesen el is vette. Hát mikor megnézte, kitört az osztályban a nevetés. Még ő is nevetett.

Igen, április elsején nem szabad megharagudni, nevéssünk jókat, ha megtréfálnak bennünket!

Koncz Erzsébet

A tudás erőpróbái

Próbára tenni a tudásunkat, megméretetni magunkat másokkal – ez az iskolai versenyek lényege, mondják a szabadkai Kizúr István iskola hatodikosai, **Bojčić Melisa** és **Karakovszki Henrietta**, valamint a hetedikes **Alacker Helga**, **Kozák Sánta Vivien Dóra**, **Papp Kati** és **Bíró Viola**, akik igen tapasztaltnak számítanak, hiszen számos versenyen vettek már részt. Éppen ezért őket faggattuk a versenyek izgalmáról, a felkészülésekről és a sikerekről, melyeket eddig elértek.

Henrietta magyar nyelvből és matematikából szokott versenyekre járni, és mint mondja, mindig izgul egy kicsit, hogy hogyan fog majd sikerülni.

– Magyarból a tanárnő választott ki, hogy vegyek részt a versenyen. Tavaly negyedik lettem fél pont híján, az idén viszont nem jutottam tovább. Versenyen sokkal nehezebb feladatokkal találkozunk, mint amit itt az iskolában tanulunk, de előtte jó néhány feladatlapot megcsináltam, és a versenyen találkoztam is hasonlóval. Azt hiszem, a nyelv is megtanulható, de szerintem elég jó lehet a nyelvérzésem, ha már a tanárnő kiválasztott. A matek is jól megy, sőt akár fizikaversenyre is szívesen elmennék, mert hamar megjegyzem a képleteket, de azért sokat kell készülni. Matematikából még nem értem el helyezést, de szeretném, ha ez változna, hiszen azért megyek versenyre, hogy eredményeket is elérjek.

Vivien számos tantárgyból volt már versenyen, sorolja is: matek, magyar, biológia, történelem, műszaki, kémia.

– Biológiából sokat kellett tanulni, szerintem legalább kétszer olyan magas szintű tudás kell, mint amit az iskolában kérnek. A versenyen az emberi test volt a téma, és senki nem ért el olyan magas pontszámot, hogy első lehetett volna, de többen másodikok lettünk. Elegendő megterhelő volt, mert mindenkiből mentem versenyre, meg itt volt az iskola is, és a tanárok nem voltak túl engedékenyek. Egyetlen hátránya, hogy nagyon lemarad az

ember a tanulással. Különböző hasznosnak tartom a versenyeket, nyolcadik végén sokat jelent majd, másrészt meg az a tudás, amit megszerzek, az biztosan megmarad. A kémia nem volt annyira nehéz, a periódusos rendszer, kísérletek, számolás volt a feladat, fél pont híján második lettem. A műszaki versenyt viszont megnyertem – mondja Vivien.

Kati sem panaszkodhat, hiszen magyarból, földrajzból, történelemből, matekból, sőt hittanból is volt már versenyen.

– A hittanverseny érdekesebb, mert teljesen másként vannak a feladatok megoldva, nagyon szórakoztató módon zajlik a verseny. Persze nem könnyebb, mert elég sokat kell tanulni teológiából. Földrajzból is voltam versenyen, de nem értem el helyezést. A tanárnő is mondta, hogy elég nehéz volt, ezért nem is keseredtem el. Az országok éghajlatát, vízrajzát, domborzatát, kultúráját kérdezték. Nekem csak pozitív tapasztalatom van a tanárokkal kapcsolatban, hiszen sokat segítenek a felkészülésben. Eddig a legjobb helyezést magyar nyelvből értem el, harmadik lettem, meg a matekversenyen is továbbjutottam, csak nem tudtam elmenni, mert akkor volt a földrajzverseny is. Ha nem érek el eredményt, csak akkor vagyok csalódott, ha nagyon sokat készülök előtte, de mindig izgulok, hogy sikerül-e.

Helga eddig földrajzból és matekból versenyezett, de mint mondja, egyáltalán nem szeret versenyekre járni.

– Nagyon izgulok, és ha sokat készülök, de nem érek el helyezést, akkor úgy érzem, elveszítettem az időmet, és nem tudtam helyette azt csinálni, amit szeretek, például rajzolni, olvasni vagy a hegymászó edzésre menni, meg azért elég megterhelő a versenyekre is tanulni. A hegymászást csak egy éve kezdtem, ezért egyelőre még nem vettem részt ilyen versenyen. Először szeretnék fejlődni, megtanulni a technikákat, és ha majd ügyesen fel tudok mászni a falra, megpróbálom versenyezni is. A matekban főleg a logikai feladatokat szeretem, a földrajz viszont a kedvenc tantárgyam. Nagyon élveztem a tanulást,

de nem értem el eredményt, mert későn szólt a tanárnő, hogy én is mehetek.

Violát a zongora- és a műszaki versenyről faggattuk, habár matekból, történelemből, kémiából és hittanból is megmérettette magát.

– A zongoraverseny egészen más jellegű. Mindig meghatározzák, milyen műveket kell játszani, és ezekre a megmérettetésekre nem tanulni, hanem gyakorolni kell. Azt hiszem, akinek van tehetsége hozzá, elég kevesebbet gyakorolnia, de tehetség nélkül is megtanulható. Én általában végignézem, más hogyan játszik, néha kicsit meg is ijedek, mikor valaki nagyon ügyes, de aki jó, meg is érdemi a jó helyezést. Azért legtöbbször első vagyok – von vállat Viola. – Műszakiból készítettem egy makettet az alternatív energiaforrások témájára, ebben apukám segített egy kicsit, meg tanulnom is kellett, mert a versenyen volt teszt is, ahol például a fémek összekapcsolásáról kérdeztek. A műszaki a kedvenc tantárgyam, nagyon szeretek makettezni, ezért is indultam a versenyen, és itt is első lettem.

Melisa a sport terén jeleskedik inkább, nagyon szereti a gyephokit, de legutóbb az iskola lányfocicsapatával vett részt egy mérkőzésen.

– Elegendő váratlanul jött, mert a tanár egyik nap megkérdezte, ki szeretne részt venni egy meccsen, és két nap múlva játszottunk is más iskolák ellen. Nem volt időnk felkészülni, nem is nagyon ismerkedtünk a szabályokkal, csak előtte elmentünk a kiserdőbe, hogy néhány csejt gyakoroljunk, és ennyi. El is veszítettük a mérkőzést. Elegendő izgultunk, de inkább szórakozás volt, mint verseny. A következőre majd többet készülünk. A gyephoki jobban megy, és abból is járunk versenyekre. A sportversenyek szerintem könnyebbek, mert nem kell tanulni, inkább ügyesség kell, és a technikát kell elsajátítani, meg jó az, hogy közösen érünk el eredményt. Ezenkívül még matekversenyen voltam, és bár nem értem el helyezést, remélem, lesz jobb is, meg egyszer szeretnék egy fizikaversenyre is eljutni.

Sztojánovity Livia

Kopácsolás az erdőben

Az erdőszélén áprilisban kezdenek csatogni az Afrikát megjárt fülemülék, a hó végén a folyókat kísérő ártéri erdők fűzeiseiben már énekel a kerti poszáta, a széleken „szer-szer-szer-szer” hangjával jelez a berki tücsökmadár, a lombkoronában geze énekel és sárgarigó flótázik. Az erdei utak mentén mindenütt virágok nyílnak. A pannon tölgyesekre jellemző a májusi gyöngyvirág, mindenütt gyakori az ősálata, a piros golyaorr, és helyenként, például akácokban, tömeges a kónya sárma.

Különösen az öregebb tölgyesekben lehet hallani márciusban a közép fakopáncs furcsa, nyávogó nászkiáltását. A piros sapkás, oldalain erősen szárfoltos madár belül már kissé korhadó fatörzsbe vési odúját, amelybe a tojó április végén, május elején rakja le öt-hét fehér tojását. A pár felváltva kotlik, a fiókák nem egészen két hét alatt kelnek ki, és háromhetesek, amikor elhagyják a költőüreget. Ezt követően a közép fakopáncs viszonylag rejtetten, csendben mozog, néha hosszú percekig ül teljesen mozdulatlanul. A talajon csak egészen elvétve látjuk, majd mindig a magas ágakon vagy a törzsön kutat táplálék után.

Sokkal feltűnőbb a fekete harkály. Röptében hangos „krü-krü-krü-krü” kiáltása messzire hallatszik, amikor pedig leül valahol, jellegzetesen nyávog. Előszeretettel keresi a rovarlárvákat a földön heverő öreg tuskókban, néha teljesen szétforgácsolja őket. Ha ilyen tuskót találunk az erdőben, biztosra vehetjük, hogy fekete harkály tanyázik a környéken.

Fenyvesekben, de néha lombhullató erdőkben is találkozhatunk egy nagyon jellegzetes külsejű madárral, a búbos cinegével. Hegyes, tarka búbja összetéveszthetetlené teszi. A párok kétszer költenek évente, először áprilisban. Egyszer a társammal alacsonyan le-tört fenyőtörzsben találtuk fészkelve. Néhány lépésnyire álltunk, de amikor a cinege megérkezett – bár először csodálkozva ránk pillan-

Aranyos bábrabló

tott – nyomban utána habozás nélkül eltűnt az üregben. Általában alacsonyan költ, elfoglalja a mesterséges fészekodút is. Noha a búbos cinege a nagy lucosok fészkelője, elegyes állományú erdőkben is költ, és megtelepszik nagyobb parkokban is.

Erdeink valószínűleg legszorgosabb rovара az aranyos bábrabló. Elsősorban a tölgyesekben él, ahol a hernyókat tizedeli. Sok más ragadozó rovarral ellentétben a szőrös hernyókat sem kíméli. A bogár több évig él, és élete folyamán legalább ezer hernyót és bábót pusztít el. A kb. 30 milliméter hosszú, rezeszöldesen csillogó szárnyfedőjű, védett bogarat könnyű felismerni. Csak fényképezni szabad!

Időszakunk a madárvonulás legfőbb ideje, és ilyenkor a parkokban gyakran olyan fajok is élénk kerülnek, amelyekkel ott a költési időben sohasem találkozunk. Márciusban vonul például az erdei szalonka. Az észak felé igyekvő, hosszú csőrű madarak éjszaka repülnek, míg a nappali órákban az avarban pihennek. Gyakran előfordul, hogy parkokban töltik a nappali órákat.

Persze sok más erdei madár is felbukkan tavasszal ezeken az ember alkotta élőhelyeken, de néha egyébként nádasokban élő fajok is akadnak. Rendszeresen megjelenik például a sisegő- és a fitiszfűzike, az örvös és a kormos légykapó, de évente lehet találkozni a bükkösök patak völgyeiben fészkelő kis légykapóval

is. Láttam már – városi parkban – vonuló búbosbankát, más alkalommal meg kakukkot, erdei szürkebegyet, énekes és cserregő nádiposztát figyeltem meg. A két utóbbi énekelt, így vettem észre őket. Másnap újra ott voltam, de hiába kerestem őket, úgy tűnt, az éjszaka folyamán továbbvonultak.

A parkok jellemző madara az örvös galamb. Hazánkban terjeszkedik, már nemcsak a park jelegű élőhelyeken költ, hanem felbukkant a városi kertekben is. A párok áprilisban költenek először, szegényes gallyfészükben két fiókát nevelnek.

Sch. E.

Búbos cinege

Kormos légykapó

Sok kétlábú állatbarátban fel sem merül, hogy esetleg féltve őrzött és szeretett háziállata is unatkozhat. A gondos állattartó számára fontos, hogy kedvence jól érezze magát, és ez nem csak a megfelelő méretű férőhely kialakításában és a rendszeres etetésben merül ki.

A legtöbb gondot a lakásban tartott kutyák jelentik. Kert hiányában a négy fal között a legjobban tartott és ellátott kutyák élete sem fenéki tejfel. Egy ideig jól viselik a megpróbáltatásokat, de ha sokat vannak egyedül, ingerszegény környezetben, akkor bizonyos idő után unatkozni kezdenek, és ezt pótcselekvésekbe menekülve próbálják levezetni. Boszszantó lehet, ha széttépett tollpárnára, szétrágott kűszöbre, megrágcsált kábelekre érünk haza. Kedvenceink a háziak távollétében olyan veszélyes vizekre is elmerészkednek, melyekről jól tudják, hogy tiltott. A legtöbb esetben ez a gazdi ágyának a kipróbálását jelenti, és mivel tiltott helyen édes a pihenés, olyan mélyen képesek aludni, hogy álmukat csak a hangozós kulcsörgéssel érkező gazdi zavarja meg,

Unatkoznak-e a házi kedvencek?

akkor meg már kész a lebukás. Lássuk el bőven saját játékkal: csipogó műanyag süni, gumilabda, gumikarika, gumicsont, de ma már választhatunk a latexből készült csirke, szendvics, rőfőgő malac, kolbászformák közül is.

Akiknek kevés az ideje a kutyá-, macskatartásra, de mégis ragaszkodnak a kedvencekhez, azok általában halakat vagy kismadarat, legtöbb esetben papagájt szereznek be. A halakkal nem lőnek bakot, hiszen a napi kaja mellett jól elvannak nélkülünk. Sem szobatisztaságra szoktatás, se jó modorra nevelés nem szükséges a tartásukhoz, viszont hogy jól érezzék magukat és szépek maradjanak, számukra is fontos az ingergazdag környezet, búvóhelyek kialakítása és a tiszta víz.

A papagájokkal és díszmadarakkal más a helyzet. Míg a legtöbben azt hiszik, hogy elvannak a kalitkájukban, addig például a díszpintyek halálra unatkozhatják magukat... Szó szerint. A kanárik elvannak a tágas helyen egyedül is, de a hullámos és nimfapapagájoknak társra van szükségük, hacsak nem foglalkozunk velük naponta több órát. A nagy testű, „kézhez” nevelt papagájoknak az ember igazi társ, nem akarnak tollas társat unaloműzőnek,

viszont a gazditól nagyon sok törődést várnak. Igénylik a játékot és hogy sokat legyenek szabadon, tehát ilyen madarat csak az tartson, akinek sok a szabadideje. Az unatkozó madár lelkeleg sérülhet, tépkedheti a saját tollát, elcsúnyulhat és legtöbbször agresszívvá válik. Ezt hatalmas csipésekkel is bizonyítja, ujjakkal vigyázni!

A tengerimalacoknak is jól jön a társ, ha kevesebb időt tudunk rájuk szánni, akkor vásároljunk nekik egy párt, de azt a lehető leghamarabb. Az idősebb egyedek már nehezebben szoktathatók össze fajtársaikkal, és véres harcok is kialakulhatnak közöttük.

A társakon kívül a játékok beszerzése is remek időtöltést jelenthet mind tollas, mind négylábú barátainknak. A papagájoknak remek unaloműzők a gallyak, rügyes ágak, hinták, tobozok, vagyis minden, amivel lehet valamit kezdeni: rákapaszkodhat, megcsipkedhet, ismerkedhet. Az okos állattartók tükörrel is felszerelik az otthonos kalitkát, így a kis szárnyas órákat tölt a saját maga megismerésével.

Az állattartás felelősség, így a megfelelő táplálás mellett szeretet, törődés és játék is jár háziállatainknak.

A kakas

A kakas kora reggel kukorékol legtöbbször. Ezzel jelzi, hogy reggel van, és ideje felkelni. Faluhelyen ezt hallani is lehet.

A baromfudvarban él, és vigyázza a tyúkokat. Két lábú, tollas madár, a fején piros taréj pompázik. Farktolla színes, sarkantyúja is van. Büszke a tartása. Amikor látja, hogy valaki bántja a baromfikat, megtámadja, ezért vigyázni kell vele.

A kakas a baromfudvar királya és díszje.

**Jurcsák Hajnalka, 4. c osztály
J. J. Zmaj iskola, Szabadka**

Kedvencem

Van otthon egy papagájunk. A neve Róbert. Őt az egyik ismerősimtől kaptam.

A tolla szürke és citromsárga színű. Az arcán van egy kerek, piros kis kör, mintha nagyon melege lenne, de nincs. A feje tetejét felálló toll díszíti. Amikor meglepődik, akkor áll fel a tolla. A körmei nagyok. A csőre görbe és rózsaszín. Róbert a testvérem szobájában él, egy ketrecbe zárva. A ketrecében van egy kis létra meg faágak. Van egy etetője és egy itatója is. Napraforgóval, kölessel, búzával és herével táplálkozik. Ezeket nagyon szereti. Ezt mind az etetőtálcájába rakjuk, az innivalóját (vizet) az itatótálcájába. Tegnap, amikor a herét ette, zöld lett a csőre. Mindenki nevetett rajta. A szemei nagyon aranyosak, amikor rásüt a nap. Kis gomb alakúak. Örülök, hogy van egy papagájom, mert már megtanult dalokat füttyölni, meg már azt is megtanulta, hogy a kezünkre álljon. Van egy citromsárga és zöld színű kis labda, amit, ha odatartasz elébe, egyből elkezd csipegetni. Nem tudom, hogy miért. Amikor hazaérek az iskolából, és meghallja a hangom, akkor csipog. Már megtanult beszélni, meg tudja mondani a nevét. Van, amikor úgy csipog, mint egy gumijáték. Egyszer azt hitte az apukám, hogy a szomszédban a kisbaba csipogtatja a játékát. Este mondtam meg apukámnak, hogy csak Róbert viccelődik.

Remélem még sokáig ilyen jó barátok leszünk. Szeretem nagyon, mert jószívú, ugrálós, aktív kismadár. Akkor is szeretni fogom, ha már megöregszik.

**Csuvik Sarolta, 4. c osztály
Cseh Károly iskola, Ada**

Az én kutyám

Az én kutyámat Buksinak hívják. Ő nőstény. Tavaly májusban született. Barnássárga színű. A szőre barna. Hosszú szőrű, a farka fekete. Nagy eb, farkaskeverék. Szereti a gyerekeket. Kedvenc étele a csont, kenyér, hús meg a tej. Kutyaházban él. Nem harapós. Nagyon eleven. Ha valaki elmegy a

ház előtt, megugatja. Kedvenc játéka a labdázás, a fogócska meg a ráncsalás. Kergeti a csirkéket, de nem fogja meg őket. Ki szokta dönteni a szemetest, néha pedig kihordja a papucsokat, cipőket, tornacipőket az előszobából.

Azt kívánom, hogy sose pusztuljon el, és sokáig őrizze a házunkat.

**Párdity Lídia, 4. c osztály
Đuro Salaj iskola, Szabadka**

HOROG

Naphal

***Lepomis gibbosus* (Linnaeus, 1758)**

Ismeretőjegyek. Teste zömök, igen magas, oldalról erősen lapított. Feje viszonylag nagy, orra rövid, alig hosszabb, mint a szem átmérője. A kifejtett példányok kopolyúfedőjének felső részén egy fülserű, fekete-piros foltal díszített bőrfüggelék van. Szája kicsi és felső állású, hasítéka is fölfelé irányul. Hátúszójának kisebb magasságú első részét 10 tüske, a hátsó részét 10–12 elágazó sugár merevíti. Farkalatti úszójának elején 3 tüske van, mögötte 9–11 osztott sugár. Hasúszói előre tolódtak, alig valamivel a mellúszók mögött kezdődnek. Pikkelyei aránylag nagyok, erősen ülnek, számuk a hátoldal felé ívelt oldalvonalon 37–41. Színe kékes olajzöld, tarka mintázattal. A nagyobb példányok testhossza 10–15 cm, olykor kevéssel több.

Hasonló fajok. Halaink közül legközelebbi rokona, a pisztráng-sügér hasonlít hozzá, melynek hátúszója és anális úszója is hasonló felépítésű, ellenben teste nyújtottabb, nagy szája a szeme alá ér, és kopolyújáról hiányzik a színes foltal díszített bőrfüggelék. A nílusi tilápia farokúszóját harántsávok díszítik, a szivárványsügér anális úszója hátrasímtva lényegesen túlér a farokúszó kezdetén. A többi, hasonlóan magas hátú halunknak részint a hátúszója, részint a színezete annyira eltér, hogy a kép alapján biztosan kizárható.

Környezet. Legnagyobb állományai azokban a sekély állóvizekben alakulnak ki, ahol már van hínárnövényzet, de még nem uralkodott el teljesen. A mély holtágoknak csak a parti részeit lakja. A fiatalabb kavicsbányatavakban gyakran nagyon sűrű népsége él. Nagyobb folyókban a márnasint, méginkább a dévérzóna hala, de

nem gyakori. Kis folyókban a domolykó- és sügérzónában egyaránt előfordulhat, de a hegyi patakokból hiányzik.

Táplálék. A parti öv gerinctelen állataival, főként rovarlárvákkal táplálkozik, de étrendjében az ivadékkor után is megmaradnak a nagyobb planktonszervezetek.

Szaporodás. Két-hároméves korára lesz ivarérett. Szaporodási időszaka május-június, de kedvező körülmények között július-augusztusban másodszor is szaporodhat. Az ivásra készülő hímek a sekély szélvizek gyökerekkel átszőtt aljzatán lapos mélyedést készítenek. Az odacsalt nőstények ebbe rakják le ikrájukat, amit megtermékenyítés után a hímek őriznek, gondoznak. Az ikraszemek átmérője 1 mm, számuk nőstényenként 3–5 ezer.

Elterjedés. Eredeti hazája Észak-Amerika, ahol Kanadától Mexikóig elterjedt. Európába akváriumi díszhalaként hozták be, de Nyugat- és Közép-Európa természetes vizeiben széles körben meghonosodott. Tájainkra az 1900-as évek elején került, és gyorsan meghonosodott.

Jelentőség. Húsa átsütve ízletesebb, mint a keszegeké, de inkább csak különlegességgént, alkalmilag kerül asztalra, így gazdasági jelentősége nincs. Vidékünkön a népnyelv napkárásznak, zöldkárásznak, tengerikárásznak... nevezi

Harka Ákos-Sallai Zoltán:

Magyarország halfaunája című könyve nyomán

Júniusi élmény

Szeretem a nyarat, különösen a legelejét. Ekkor már lehet rövidúj-szűben rohangálni, kempigezni, a bátrabbak már nagyban fagyiznak, és sokaknak ekkor kezdődik a valódi horgászszезon. Nálam ugyan sem eleje sem pedig vége nincs a szezonnak, de azért én is ilyekor kezdek komolyabban foglalkozni a horgászattal.

Egy kellemes júniusi szombat délelőtt, jókora porfelhő haladt a szántóföldek közt. Aki figyelmesebben szemügyre vette a jelenséget, észrevehette, hogy valami kéklett az elején. Ez a kék valami a mi autónk volt. Pár perc múlva az autó már egy fa árnyékában pihent, mi pedig már a horgászbótokat rendezgettük.

A szokatlan meleg miatt a három spiccbotból kettőt felszín közeli horgászatra állítottunk be, mert a logika szerint itt kellett lenniük a halaknak. A húgom, akinek ez volt az első horgászata, izgatottan ült a botja mögött, és várta a kapást. Nem is kellett sokáig várnia, a csalit hamar felvette egy féltényrnyi vörösszárnyú. A büszke horgászlány hatalmas lelkesedéssel folytatta a horgászást. Sajna, a jó kezdést hosszú kapástalan időszak követte, amit arra használtam fel, hogy felszereljem a fenekező botot, és felavassam a nemrégiben vásárolt csalizó tümet.

A szilikoncsőre három szem kukorica és egy epres sztiroporgolyó került. Ez mellé még a horogra tűztem vagy féltucat csontit, megtömtem az etetőkosarat, és mivel itt a Budzsák szélessége megengedi, legalább 30 méternyire bevettem a szerelékét. Mivel a hal továbbra sem akart enni, a húgommal elindultunk villantózni.

Út közben a pityangokon legelésző szürke bogarak hadával kellett megküzdenünk, ez a húgomat felettébb zavarta, ezért visszatért apához. Én még fél óráig próbálkoztam, majd szépen lassan visszamentem a többiekhez. Ott meglepő látvány fogadott!

A vödörben halak csapkodtak, apám pedig éppen egy szebb kárászból próbálta kiszabadítani a horgot. A siker titka a mélység vál-

toztatása volt. Ezután szép ütemesen kapkodtuk partra a szebbnél szebb kárászokat. A gyakori kapások miatt alig vettem észre, hogy a fenekező bot spicce lassan bólogat, majd egyik bólintás után úgy is marad. Erős bevágással választottam, majd szinte ellenállás nélkül tekerem fel a zsinórt. De amikor a hal alig néhány méternyire közelített, elakadt az orsó hajtókarja, és tenyérnyi pontyfej törte át a víz tükrét. Hal megfordult, egy kirohanás után a horog kiakadt a szájából, az elszabadult etetőkosár pedig pár centivel a fejem mellett szállt el.

Bosszúsan újracsaliztam, és ismét bevettem a szerelékét. A kárászok továbbra is szakadatlanul jöttek, de nem feledteték velem az elmenekült pontyot, hiszen nem az aprajából való volt. Pár perccel később az egyik spiccbot úszója kapást jelzett, amire apám bevágással reagált, ám a bot erősen a víz felé hajlott, és egy sárga, pikelyes test kezdett csapkodni a víz felszínén. Hamarosan a számban csapkodott a nem éppen kapitális, de bőven méretnél túli tőponty. Még fél óráig aprítottuk a kisebb-nagyobb kárászokat, majd elkezdünk szedelőzködni. A pontyot és a kárászokat hazavittünk, a többit pedig visszaengedtük.

Volford Dávid

• Ezen a napon történt • Ezen a napon történt • Ezen a napon történt •

Március 31.

Árpád, Benjámin, Ákos, Johanna, Villő, Gujdó, Szonóra és Kornélia napja.

Árpád: Régi magyar név, az árpa szó -d kicsinyítő képzős származéka.

Szonóra: Latin eredetű név, először Puccini Nyugat lánya című operájában fordult elő. Jelentése: csengő hangú.

1596. III. 31. – 415 éve történt

Megszületett René Descartes francia racionalista filozófus és matematikus, „a modern filozófia atyja”. Filozófiájának alaptétele: „Cogito ergo sum.”, azaz „Gondolkodom, tehát vagyok.”

1889. III. 31. – 122 éve történt

Elkészült az Eiffel-torony Párizsban. Párizs jelképe, az Eiffel-torony Gustave Eiffel-ről (1832–1923), az építőjéről kapta a nevét, akinek mellszobra ma is látható az északi pillér tövében. Az építmény a francia forradalom centenáriuma rendezett világkiállításra készült. Hétszáz terv közül fogadta el a zsüri 1886. június 12-én Eiffel mérnök művét, az építkezés 1887. január 26-án kezdődött, majd tiszteletreméltó gyorsasággal, 2 év, 2 hónap és 2 nap alatt fel is épült az torony. Az akkori szokásokkal ellentétben különös figyelmet fordítottak a biztonságra, egyetlen munkás sem halt meg az építkezés során. Megépültek a világ legmagasabb építménye volt, és az is maradt 1929-ig, a New York-i Chrysler Building elkészültéig. Jelenleg a később felszerelt tévéantennákkal együtt 326 méter és 75 centiméter magas.

Április 1.

Hugó, Pál és Áron napja.

Hugó: A Hug- kezdetű, germán eredetű nevek rövidülése. A névelem jelentése: értelem.

Urbán: A név eredete: Az Orbán névnek a latin eredetihez közelebb álló alakváltozata. A latin Urbanus névből származik. Jelentése: városi.

Bolondok napja

A téltemető, tavaszköszöntő hagyományokon alapuló ünnepet már az ókori görögök is egymás megrítélásával köszöntötték.

1748. IV. 1. – 263 éve történt

Megtalálták Pompei romjait.

Április 2.

Áron, Ferenc, Tünde és Mária napja.

Áron: Bibliai név, talán héber eredetű. Jelentése: ihletett, tisztán látó, vagy: a bátorság hegye.

Tünde: Vörösmarty Mihály alkotta a tündér szóból Csongor és Tünde című drámai költeményében.

1952. IV. 2. – 59 éve történt

Meghalt Molnár Ferenc író, drámaíró, újságíró. Jómódú orvos fia volt, 1896-ban jogot hallgatott Genfben, 1897-től hírlapíró lett Budapesten, megjelent az első novelláskötete. 1902-ben bemutatták első színdarabját, A doktor urat. Gyors írói sikereit prózában A Pál utcai fiúk (1907.), színpadon A testőr (1910.) testőzte be. A világirodalom egyik legszebb ifjúsági regénye, A Pál utcai fiúk mellett kiemelkedő színműve a Liliom, Az üveg cipő és a Játék a kastélyban.

1805. IV. 2. – 206 éve történt

Megszületett Hans Christian Andersen dán meseíró, költő, regényíró és elbeszélő (A kis hableány, A rút kiskacsa, A rendíthetetlen ólomkatona).

Április 3.

Buda, Richárd, Irén és Keresztély napja.

Buda: Régi magyar személynév. Keresztnevként a 19. században újtották fel. Eredete vitás. Lehet a helység neve. Más magyarázat szerint a szláv Budimir személynévből származik.

Keresztély: A latin Christianus név régi magyar alakváltozata. Jelentése: Krisztushoz tartozó, keresztény.

1961. IV. 3. – 50 éve történt

Megszületett Eddie Murphy amerikai színész (eredeti nevén Edward Regan Murphy), komikus, producer (Beverly Hills-i zsaru, Bölcsék kövére, Dr. Dolittle stb.).

1973. IV. 3. – 38 éve történt

Létrejött az első mobiltelefon-kapcsolat. Martin Cooper, a Motorola fejlesztője telefonált egy New York-i utcáról.

Pompei

Április 4.

Izidor napja.

Izidor: Görög eredetű név. Jelentése: Ízisz (egyiptomi istennő) ajándéka.

1581. IV. 4. – 430 éve történt

Frances Drake teljesen körbehajózta a Földet.

1937. IV. 4. – 74 éve történt

Megszületett Portisch Lajos, olimpiai bajnok sakkozó, nemzetközi nagymester. Sokan a zalaegerszegi születésű sakknagymestert és szakírókat tartják a 20. század legjobb magyar sakkozójának, nem ok nélkül. Portisch Lajos – akinek öccse, Ferenc szintén nemzetközi mester – 20 alkalommal szerepelt olimpián, és összesen 6 olimpiai érmet (1 arany, 3 ezüst és 2 bronz) szerzett. Tagja volt az 1978-as argentinai sakkolimpia győztes csapatának. Kilencszer jutott a világ bajnokjelöltek közé, ebből kétszer a legjobb négy közé is bejutott. 1970. és 1980. között állandó helye volt a világ tíz legjobb sakkozójának listáján. Portisch a sakk mellett hobbiként, ám magas színvonalon énekel is, legszívesebben operáriát ad elő.

Április 5.

Vince, Irén és Teodóra napja.

Vince: A Vincentius latin név rövidüléséből származó Vince győztest, győzelmet jelent.

Irén: Görög eredetű. Jelentése: béke.

1912. IV. 5. – 99 éve történt

Megszületett Örkény István író (1979-ben halt meg), a magyar abszurd dráma kitűnő képviselője. Írásait groteszk humor hatja át, nincs bennük egyértelműen jó vagy rossz ember – a tragédiák nélkül komédiába fordulnak, s írásaiknak szereplői hol így, hol úgy reagálnak az eseményekre. Első elbeszélése a Szép Szóban jelent meg 1937-ben Tenger-tánc címmel. A háború után 1947-ben

jelent meg a Lágerek népe, melyben a munkaszolgálat időszakát dolgozta fel. 1956 után első ízben 1963-ban jelent meg műve, a Macskajáték című kisregény. A stílusteremtő Egyperces novellák 1967-ben látott napvilágot. Nemcsak Magyarországon, de a világirodalomban is újdonság volt a rendkívül rövid, tömör, filozofikus vagy groteszk írásmód. Egypercesiben azt mutatta meg, hogy a hétköznapi tényeit más közegbe helyezve milyen megdöbbentő hatást kelthetnek. Örkeny élete végéig csiszolgatta remekeit, ezért az egypercesek majd mindegyik kiadásában találni új darabot.

1900. IV. 5. – 111 éve történt

Megszületett Spencer Tracy amerikai színész (Az öreg halász és a tenger, A vadnyugat hőskora, Tébody). Többszörös Oscar-díjas, elsőként nyerte el két egymást követő évben a legjobb férfi főszereplőnek járó Oscar-díjat (1937 – Bátor Kapitányok, 1938 – A fiúk városa). 1967-ben halt meg.

Április 6.

Bíborka, Vilmos, Dénes és Taksony napja.

Bíborka: Régi magyar női név. A bíbor közszo jelentése az Árpád-korban: finom lenszövet. A drága kelme nevét az úrnők bóknevként, a szövényőnk foglalkozásnévként kapták. A Bíbor, Bíbora női névnek a 19–20. században felújított, kicsinyítő képzős változata.

Taksony: Török eredetű régi magyar név, Árpád fejedelem unokájának, a negyedik magyar nagyfejedelemnek, az összes Árpád-házi király őseinek a neve volt. Jelentése: jóllakott, elégedett, vad, kegyetlen, féktelen, szilaj.

1199. IV. 6. – 812 éve történt

Franciaországban meghalt Oroszlánszívű Richárd angol király. Oroszlánszívű Richárd, II. Henrik király harmadik fia 1189. óta uralkodott Angliában. A harmadik keresztes háborúból hazafelé tartva 1192-ben elfogták, és kiadták VI. Henrik német-római császárnak. 1194-ben engedték szabadon Triefels várából (Pfalz) magas váltásdjú fejében, valamint azzal a feltétellel, hogy hűbérbe veszi királyságát VI. Henrikől. Elérte, hogy a keresztény zarándokok szabad utat kapjanak a szent helyekre, de Jeruzsálem továbbra is az egyiptomi szultán, Szaladin birtokában maradt. 1195-ben meg kellett védenie a királyságot fivérével, Földnélküli Jánossal szemben, aki Oroszlánszívű Richárd halála után 1199. V. 27-től követte a trónon.

1896. IV. 6. – 115 éve történt

Megkezdődött az első újkori nyári olimpia Athénban. 14 nemzet sportolói 9 sportágban mérték össze ügyességüket az első újkori olimpiai játékokon. Női résztvevő még nem volt, a 311 férfi összesen 43 versenyszámban indult. Hajós Alfréd úszó, a Margit-szigeten álló uszoda későbbi névadója megnyerte a Zea tengerből 11 fokos vízében az 500 és a 1200 méteres versenyt. A pontversenyt az Egyesült Államok nyerte 11 aranyéremmel, második helyen a házigaárdák végeztek 10 bajnoksággal, a harmadik Németország lett.

Felhívás

a XVII. Kálmány Lajos Népmesemondó Versenyen való részvételre

Kálmány Lajos, vidékünk első néprajzkutatója, a modern magyar folklórtudomány egyik megalapozója tiszteletére a Zentai Önkormányzat és a zentai Városi Könyvtár tizenhetedik alkalommal rendezi meg a Kálmány Lajos Népmesemondó Versenyt, amelynek elődöntőit április végéig hat körzetben: a Bánságban (Nagykikinda és Torontálvásárhely), Nyugat-Bácskában (Bácskertes), Közép-Bácskában (Temerin), Észak-Bácskában (Szabadka) és a Tisza mentén (Zenta), döntőjét pedig 2011. május 28-án délelőtt 10 órai kezdettel a zentai Városi Könyvtárban szervezi meg. A jelentkezők korhatár nélkül a következő három kategóriában versenyezhetnek:

1. Előadóművészi kategória: két népmese előadása. A két versenyszám műsorideje: legfeljebb 10 perc. Korcsoportok:

- a) óvodás korosztály,
- b) 7–10 éves korosztály (kisiskolások),
- c) 11–14 éves korosztály (felsős tanulók),
- d) 15–18 éves korosztály (középiskolások),
- e) a felnőttek korosztálya.

2. Néprajzi (népmesegyűjtő) kategória: legalább két, napjainkban hallott tréfás mese vagy igaz történet:

- a) vagy hangszalagra való rögzítése és lejegyzése,
- b) vagy versenyen való elmondása. Ebben a kategóriában műsoridő-korlátozás nincs.

3. Képzőművészeti kategória: a Szegény ember kakaskája, a Munkacsere, A pörüljárt ember és a Csalóka Péter című mesék illusztrálása bármely képzőművészeti technika alkalmazásával. A mesék forrása: Beszédes Valéria: Jávorfácska. Fél száz szajáni népmese (Szabadka, 1978, 74–76. és 92–95.); Beszédes Valéria: Seregég szárnyán. Szócs Boldizsár meséi (Szabadka, 2005, 130–131.); és Penavin Olga: Jugoszláviai magyar diakrón népmesegyűjtemény II. (Újvidék, 1995. 213–214.). A mesék letölthetők a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet honlapjáról is:

<http://adattar.vmmi.org/index.php?ShowObject=konyv&id=292>

<http://adattar.vmmi.org/index.php?ShowObject=konyv&id=293>

<http://adattar.vmmi.org/index.php?ShowObject=konyv&id=294>

A verseny tehát két részből: körzeti elődöntőkből és döntőből áll. Az előadóművészi kategóriában a versenyzők a magyar népmesekincséből választhatnak tetszés szerint két népmesét, amelyek közül az egyiket az elődöntőn, a másikat pedig a döntőn mesélik el. A néprajzi kategória versenyzői a nagyszüleiktől, szüleiktől vagy más ismerősüktől hallott tréfás mesét: a) vagy hangszalagon rögzítve és lejegyezve a gyűjtésre vonatkozó adatok feltüntetésével elküldik a megadott címre, és ezzel a gyűjtéssel pályáznak a versenyen, b) vagy előadóják gyűjtésüket a versenyen.

Röviden a tréfás mesékről: A tréfás mesék (ATU 1200–1874) csoportjába tartozó mesék humorát a szereplő személyek (ostoba, furfangos, rossz erkölcsű vagy különc emberek és asszonyok, katonák, vénlányok, papok, szolgák, cigányok stb.) sztereotipizált jelleme adja, vagy a cselekmény váratlan fordulatainak helyzetkomikuma, de szólhat ostoba, rosszul döntő, becsapható közösségekről is. A történetek végső hangulata sokszor mégsem vidám, hanem az emberi lét értéktelensége, az élet gyalogsága, keserűsége érződik rajta. Emiatt, valamint mivel ebből a mesei műfajból hiányzik a csodás elem, ezeket a meséket reális meséknek is nevezik. A mesei műfajok közül talán a tréfás mesék maradtak legtovább életben, napjainkban is gyűjthetők.

Jelentkezni az alábbi címre lehet: Thurzó Lajos Közművelődési Központ, 24400 Senta, Posta utca 18. Bővebb felvilágosítás a (024)811-266-os telefonszámon kapható. A jelentkezési lapon kérjük feltüntetni:

1. a versenyző teljes nevét,
2. születési évét és korcsoportját,
3. levélcímét és telefonszámát,

4. a versenykategóriát,
5. az elmondásra kerülő népmesék címét és
6. a felkészítő személy nevét.

A képzőművészeti pályázatra érkező munkákkal együtt ugyan csak kérjük a versenyző teljes nevét, születési évét, levélcímét, telefonszámát és felkészítőjének nevét is mellékelni. Jelentkezési határidő: 2010. április 23.

Melléklet

Mesegyűjtemények a Vajdaság területéről gyűjtött szövegekkel

1. Banó István – Fülöp Lajos: Régi magyar népmesék Berze Nagy János hagyatékából. Pécs, 1961.

2. Beszédes Valéria: Jávorfácska. Fél száz szajáni népmese. Szabadka, 1978.

3. Beszédes Valéria: Szócs Boldizsár meséi. Budapest, 2004. (Népmesetár)

4. Beszédes Valéria: Seregég szárnyán. Szócs Boldizsár meséi. Szabadka, 2005.

5. Burány Béla: Szomjas a vakló. 66 vajdasági magyar erotikus népmese. Újvidék, 1984.

6. Burány Béla: Piros a tromf. 77 vajdasági magyar erotikus mese. Zala, 1988.

7. Burány Béla: A legkisebb királylány kívánsága. 88 vajdasági erotikus obszcén népmese. Budapest, 1990.

8. Burány Béla: A menyecske meg a feketerigó. 107 vajdasági magyar erotikus és obszcén népmese. Szeged, 1997.

9. Jung Károly: Szépen zengő pelikánmadár. Jugoszláviai magyar népmesék. Újvidék, 1986.

10. Katona Imre – Bori Imre – Beszédes Valéria: Pingált szobák. Borbély Mihály meséi. Kálmány Lajos gyűjtése. Újvidék, 1976. [A kötet végén Borbély Mihály gyermekeinek meséi.]

11. Kálmány Lajos: Szeged népe. I–III. Szeged–Arad, 1881, 1882, 1891.

12. Kálmány Lajos: Hagyományok. Mesék és rokonművek. I–II. Vác–Szeged, 1914.

13. Kovács Ágnes: Ungarische Volksmärchen. München, 1966.

14. Ortutay Gyula–Katona Imre: Magyar paraszttmesék. I. Budapest, 1951.

15. Ortutay Gyula: Magyar népköltészet. III. Budapest, 1955.

16. Ortutay Gyula–Katona Imre: Magyar paraszttmesék. II. Budapest, 1956.

17. Ortutay Gyula – Dégh Linda – Kovács Ágnes: Magyar népmesék. I–III. Budapest, 1960.

18. Penavin Olga: Jugoszláviai magyar népmesék. I–II. Budapest–Újvidék, 1984. (ÜMNGY XVI., XIX.)

19. Penavin Olga: Jugoszláviai magyar diakrón népmesegyűjtemény. I–II. Újvidék, 1993, 1996.

20. Raffai Judit: A Rézmonyos. Ludasi népmesék. Szabadka, 2000.

21. Raffai Judit: A mesélő ember. Szűcs László bácskai parasztember meséi. Budapest, 2001.

22. Révész Hugó: Bácskai dalok, mesék. Szabadka, 1892.

23. Solymossy Sándor: Contes et légendes de Hongrie. Paris, 1936.

24. Tőke István: Mosolygó Tisza mente. Zentai, Zenta környéki élecek, népi anekdoták. Újvidék, 1983.

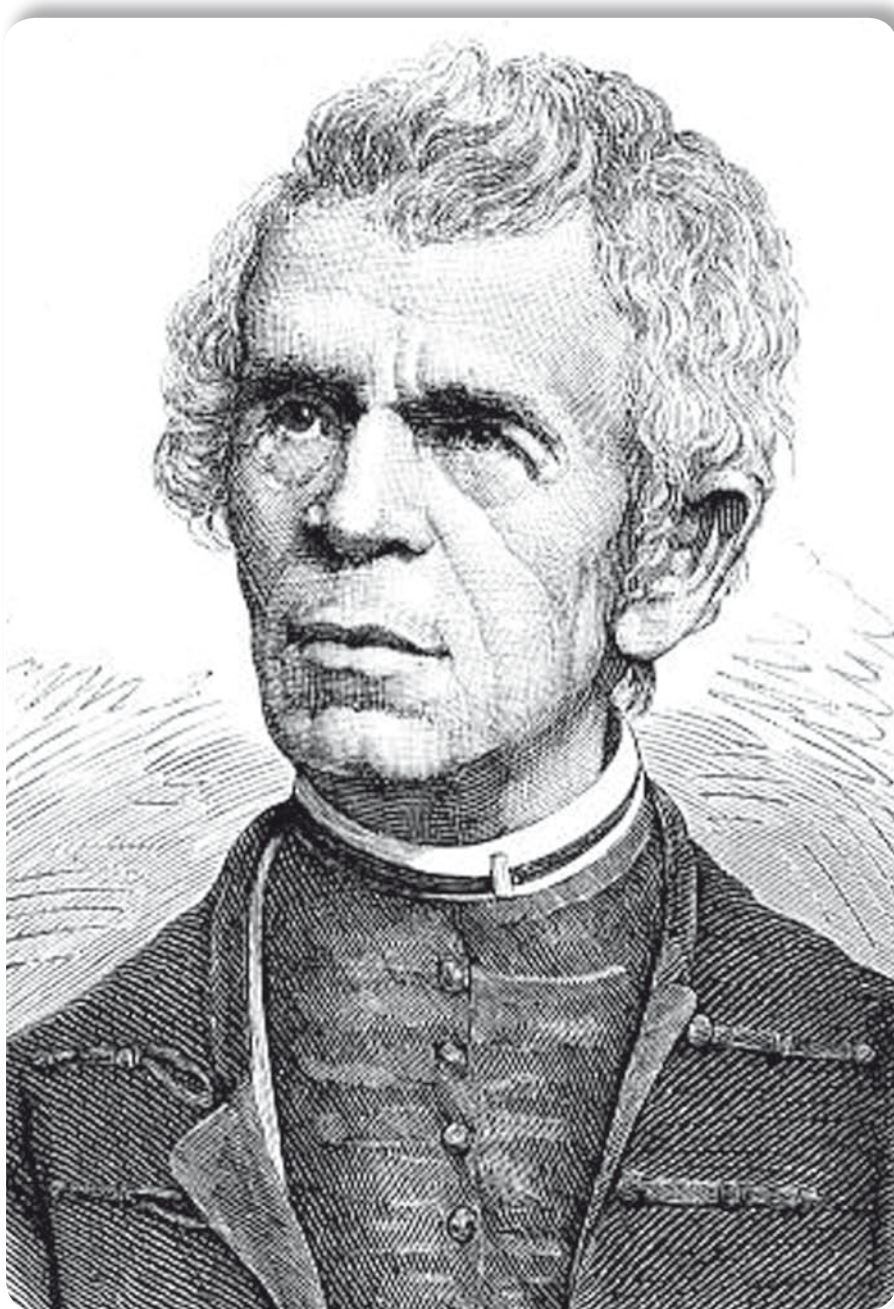
Egy tudós egyházfi

Somogyi (Cszimazia) Károly Tiszaföldváron született kétszáz évvel ezelőtt, 1811. április 1-jén. Már fiatalon a tudomány légkörében nevelkedett, hiszen anyja is fordított, apja pedig élénken részt vett a magyar irodalmi közéletben, írt, fordított és a Hazai és Külföldi Tudósítások munkatársaként dolgozott.

Pesten hallgatott teológiát. 1827-től nagyszombati papnövendék, 1834-ben szentelték pappá, Gyöngyösön kezdett dolgozni. 1840–1841-ben Szaniszló Ferenc mellett a Religio és Nevelés című lap segédszerkesztőjeként visszaköltözött Pestre. Felkérték a Religio és Nevelés szerkesztésére. 1847-ben az egyetem hittudományi kara teológiai doktorrá avatta *A törvények iránti engedelmességről különös tekintettel korunkra* (1841) című értekezéseért.

Közben megvette a váci nyomdát, s a szabadságharc alatt az összes forradalmi váci kiadványt itt nyomták. Később nyomdászával, Lukáts Lászlóval Pesten vásároltak nyomdát, ahol már gőzsajtóval nyomtattak. 1850–1851-ben Esztergomban hercegprímási levéltáros és könyvtáros. 1851–1860 között a Jó- és olcsó Könyvkiadó Társulat (azaz a későbbi Szent István-Társulat) alapítója, igazgatója, később igazgatója. 1856–1859 közt a Jó- és olcsó Könyvkiadó Társulat kiadványainak (ő adta ki például Ferenc József és Erzsébet esküvője alkalmából a gyönyörű kiállítású, páratlan nyomdai előállítású Erzsébet-albumot) és a Családi Lapoknak a szerkesztője. 1858-ban az Akadémia levelező tagjává választotta, székfoglalóját *A bölcsészet lényege és feladata* címmel tartotta 1859-ben. 1860-ban a Szent István Társulat vezetésében komoly összeütközése volt Danielik Endrével, lemondani kényszerült, és huzamosabb ideig Rómában és több olasz városban kutatott. 1861-ben pozsonyi, majd 1865-ben esztergomi kanonokká nevezték ki. 1863-ban, a bécsi kormányzati elnyomás enyhülésével, újra a társulat elnökévé emelték, 1868-ig töltötte be ezt a tisztséget, 1881-ben pedig főszékesegyházi főesperes lett.

A katolikus egyházvezetők konzervatív, ultramontán (azaz a pápa fennhatóságát hirdető) csoportjához tartozott, de később eltávolodott tőlük. Az önkényuralmi idő-

szakban a katolikus oktatás, sajtó- és könyvkiadás terepén folyó munkának, valamint a szűk térre visszaszorított katolikus egyesületi életnek a megújítója és kiszélesítője volt. Komoly harcokat vívott a katolikus egyházvezetés más csoportjaival, elsősorban Danielik Endrével, aki több területen is sikerrel szorította ki őt.

A szegedi árvíz után 1880-ban a városnak ajándékozta több mint 40 ezer kötetes, igen értékes könyvtárát, melyért a Lipóterend keresztjével tüntették ki, nevét pedig – tiszteletből – a városi könyvtár ma is őrzi (Somogyi Könyvtár, Szeged). Komoly

adományokat ajánlott fel közcélokra és jótekonysági célokra, például negyvenezer forintot juttatott – egyenlően elosztva – a pesti, az esztergomi és a nagyszombati gimnáziumoknak, valamint az esztergomi tanítóképezdének, illetve a budapesti Klotild-szeretetháznak hatezer forintot adományozott.

Élete végén visszavonultan munkáit és hagyatékát kezdte rendezni, de kiadásukra már nem volt ideje. Esztergomban érte a halál 1888. március 20-án.

Császtvay Tünde

MTA Irodalomtudományi Intézet

RÜGYFAKADÁS

Egy fa élete

Cseresznyefa vagyok. Szeretem a nyarat, mert leszedik rólam a cseresznyét. Ősszel pihenek. Télen nézem, ahogy a gyerekek játszanak a hóban. Tavasszal gyönyörű virágokat hozok. Nem szeretem, amikor az emberek kivágják a fát, azért, mert akkor elpusztulok, és nem terem több cseresznyém. Legfőbb vágyam, hogy én is megkóstolhassam a saját termésemet, a cseresznyét. Úgy hallottam, nagyon finom. Egyszer nyáron egy kislány fölmászott az ágaimra. A legfelső ágon termett a legfinomabb, a legpirosabb, a legropogósabb cseresznye. Szurkoltam neki, hogy elérje a gyümölcsöm. Ötödik próbálkozásra sikerült neki. Vele együtt örültem, amikor ropogtatta a cseresznyét.

Triposzki Ádám, 2. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Életem története

Valamikor régen én egy szép, magas tölgyfa voltam, és éledegéltem az erdőben a többi fával együtt. Vastag törzsem és hosszú ágaim voltak, amiért a körülöttem álló fák irigykedve néztek rám.

Egy napon emberek látogattak az erdőbe láncfűrészekkel és munkagépekkel. Valamennyi társammal együtt engem is kidöntöttek. Megszabadították ágaimtól, majd darabokra vágta. A markológépek teherautókra rakta, és azok a feldolgozóba szállították, ahol felaprították. A többire már nem lékszem. Gondoltam, hasznos tárgy lesz belőlem, például újság, könyv, csomagolópapír vagy kartondoboz. Végül is újság lett belőlem, amit sokan olvastak. Nyomtattak rám politikai híreket, sporteseményeket, időjárás-jelentést, fejtörőket... Sokan emelgettek és raktak le, de elolvastak és boldog voltam, hogy sok mindenről tájékoztathattam az embereket. Szerencsémre válogatott hulladékgyűjtőbe raktak, majd mint hulladékpapírt újra feldolgoztak.

Most itt vagyok a tanteremben, és egy diák éppen dolgozatot ír rám. A dolgozat alá pedig a tanárnéje is ír majd valamit, remélem, egy ötöst.

Remete Dávid, 5. osztály, Jovan Jovanović Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Születéstől az első osztályig

Akár hiszitek, akár nem, 1996. november 6-án tíz óra körül születtem. Pár hétre rá havazott.

Egy hónapot töltöttem a kórházban, abból kb. egy hetet inkubátorban. A porszem sem érhetett hozzám.

Egy hét alatt legalább húsz nevem volt. Így lettem apám szerint Józsi, anyám szerint Viktória, a nagyim Bettinek hívott, a tesóm pedig mindig mást mondott. Aztán az ötödik napon, mindenki beleegyezésével lettem Beáta.

Sokat nyöszörögtem, és sokat kellett engem ringatni. Hároméves koromig másztam és mutogattam. Valami csoda folytán akkor mégis megszólaltam.

Sokáig kopasz voltam, a szemöldököm sem látszott. Mire kinőtt pár szál, lenyírtam. Nyilván emléket akartam hagyni az első tincsekből.

Féltem a kutyától, macskától, légytől. Ha egy ismeretlen bogár rám szállt, hisztirohamot kaptam, és azt üvöltöttem, hogy rám szállt a légy. Négyévesen megismertem a szomszéd lányt. Ő szerbül beszélt, én magyarul, és megvitattuk a világ sorsát, akkor még értettük egymást.

Hintáztunk sokat. A tesóm megtanított egy táncra.

Ötévesen az óvoda várt, de én még nem akartam lemondani az otthon melegéről. Így két hónap siralmas próbálkozás után feladtuk. A dédnagymamám vigyázott rám.

Hatévesen ismertem meg a legjobb barátnőmet. Az oviban általában repát pucoltam.

Hétévesen, az első osztályban „nőuralom” volt: hat lány és két fiú. A legelső házit sikeresen elrontottam. A nővérem nyakán lógtam sokat. Ő vigyázott rám.

Az osztályban az egyik házat elneveztük boszorkányháznak.

Íme a a rövid életrajzom az első napomtól az első osztályig. Sikeresen befejeztem az első, és alig várom a folytatást, mint egy izgalmas filmnek a folytatását.

Mulic Beáta, 8. osztály, Đuro Salaj iskola, Szabadka

Mesecsiga

*Tarkusz, a tarka csigusz
háza csíkos, pöttyös, kockás,
különböző színben pompáz.
Hajlataiban, kanyarjaiban,
színes minták,
ezek a formák csigán ritkák.*

Berta Márta, 6. osztály, Gligorije Popov iskola, Kisorosz

Felnőttekről kamaszszemmel

Én egy átlagos, 14 éves fiú vagyok. A szüleim, mint minden szülő a gyerekeit, szeretettel nevelnek. A gyerek a szülők büszkesége szinte minden családban.

Aztán a kislány felnő, kamaszodni kezd, és minden megváltozik. A „nagyok” szerint az addig okos, jó, szorgalmas gyerek hirtelen rossz, ügyetlen, lusta lesz. A felnőttek persze egész nap mást sem csinálnak, csak a kamaszokat utasítgatják rendre. Ők mondják meg, mikor mit csináljak, és mikor mit tanuljak. Én pedig ilyenkor dühbe jövök, és azért sem tanulok! Akármít csinálók nekik, semmi sem jó! Ha viszont nem csinálók semmit, az sem jó.

Egyik percben azt mondják: „elég nagy vagy már hozzá”, a másikon meg azt, „te ezt nem értheted”. Akkor most mit gondoljak? Egy biztos, ha utasítgatnak azon veszem magam észre, hogy én is nagy örömmel bosszantom őket.

A felnőtteket zavarja a hangos zene, a járdán száguldó kerékpár, pedig valaha ők is voltak fiatalok. Sajnos ezt legtöbb szülő már régen elfelejtette. Ha visszaneézhetnék a múltba, biztosan érdekes dolgokra, csínytevésekre derülne fény, amit ma a felnőttek szépen eltitkolnak előlünk.

A mai világ nagyon kegyetlen. Sok gondot okoz a felnőtteknek. Ezért időnként rossz a kedvük, idegesek. Mi pedig érzékeny kamaszok vagyunk. Elvárjuk, hogy meghallgassanak és időnként megdicsérjenek bennünket.

Műlnak az évek, és egyszer eljön az az idő, amikor mi is felnővünk, családunk lesz, és majd rólunk mondanak ítéletet a gyerekek.

Próbálok közelebb kerülni a felnőttek világához. Próbálok őket megérteni. Egy napon majd mesélek a gyerekeimnek arról, amire ők tanítottak meg. Azért valljuk be tapasztalatban gazdagabbak nálunk.

Drobina Norbert, 8. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Mit jelent nekem az iskola?

Már 8 éve járok a csantavéri Hunyadi János Általános Iskolába. Az eddigi életem nagy részét itt töltöttem el, de nem bánom, mivel sokat kaptam a tanulás és művelődés terén.

Nagyon várom a nyári szünetet, ugyanis amikor visszajövök, már egy évvel idősebb leszek. De a tavaszi és egyéb rövidebb szünetekben rám tör az érzés, hogy hiányzik az iskolám. Hiányoznak a barátaim, a tanárain, az írásaim megjelenése az újságokban. Egyszerűen minden, de főként a biológia- és a kémia-órák. Ezek a kedvenc tantárgyaim. Úgy érzem, hogy ezekből tudok a legjobban teljesíteni. Az osztálytársakkal az iskolában eltöltött időt nagyon élvezem. Szerencsére jó osztályom van, és mi vagyunk a legjobbak a nyolcadikosok közül. Egyszerűen maga az érzés, hogy iskolába járhatok és sok mindent megtanulhatok, boldogsággal tölt el. Amikor az óráról kicsengetnek, átmegyünk a másik terembe, maga a nyüzsgés a folyosón, az osztályom nevetése és a sok gyerek hangja átjárja az egész iskolát, és nagyon jó érzéssel tölt el. Iskolánk tavaly, október 7-én ünnepelte 225. születésnapját, ez is megszépítette ezt a tanévet. Igaz, itt-ott kicsit javítgatni kellett a falakon, a táblákat kicserélni, de attól még én büszke vagyok erre az intézményre.

Örülök neki, hogy itt tanulhattam, de mivel már nyolcadikos vagyok, jövőre el kell hagynom. Lehet, hogy hiányozni fog majd, de az az egy biztos, hogy sohasem fogom elfelejteni az általános iskolás éveimet.

Kollár Kati, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Mi leszek, ha nagy leszek?

Én már egészen kicsi koromban gondolkoztam azon, hogy mi leszek, ha nagy leszek. Mindig szerettem tervezni.

Eddig sokfajta foglalkozást választottam, de közülük kettő tetszik igazán. Rajztanár vagy hentes szeretnék lenni. Hentes azért, mert jövedelmező foglalkozás, és szeretem a kolbászt. Rajztanár pedig azért szeretnék lenni, mert imádok rajzolni, és a tanáraink szerint meg szerintem is nagyon szépen rajzolok. De bármelyiket választom, mellette még zenészkedni is fogok. Harmonikára már harmadikos korom óta járok. Néha kicsit mérges vagyok, mikor apukámék gyakorolni küldenek, és nekem nincs kedvem játszani. Általában mindegyik darab nehéz az elején, de mikor megtanulom, nagyon nagy örömmel eljátszom. És ha jól eljátszom, mindenki megdicsér. Ennek örülök. Sokszor anyáéknak köszönhetem, hogy 5-öst kapok a zeneiskolában. De csak azért köszönhetem nekik, mert mindig biztatnak, hogy harmonikázzak.

Ám ezek csak álmok. Még nem tudhatom, mi leszek, ha nagy leszek. Még tervezek addig, amíg nem jutok el a középiskoláig. Akkor majd eldöntöm, mit fogok tanulni.

Boja Krisztofer, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Mit jelent számomra a boldogság?

Lehet, hogy azt kéne írni, hogy a boldogságot nekem az egészség, a szeretet jelenti, de talán, mert tinédzser vagyok, nekem ezt a pénz jelenti. Miért a pénz? Mostanában ezen többször is töprengtem.

Rájöttem a válaszra, mert a szeretet már megvan. Otthon jól érzem magam, a nyugalmat, biztonságot anyukám és apukám megteremti. Kellemes családi meleg vár, jó, finom ebéddel fogadnak nap mint nap. Egy aranyos öcsikém van, aki gondoskodik róla, hogy ne unakozzam, sőt azzal is törődik, hogy minél többször feldühítsen és bunyózzunk. Mégis nagyon imádom.

Nagymama a kívánságaimat lesi: szilvágombóc kell vagy mákos palacsinta, esetleg karamella? Ő azonnal nekifog, teljesíti a kívánságom. Nagypapám örökké viccel velem, haragot nem látok az arcán.

A másik nagyszüleim szeretetét is élvezem, öröm hozzájuk menni. Kell ennél nagyobb boldogság? Ez most még mind megvan.

Meddig lesz, nem tudom, de most élvezem. Tehát a szeretetről nem gondolkodom.

Egészség? No persze! Egészséges vagyok. Nem tudom, milyen az, ha baj van, nem tudom, mi az, hogy vérnyomás, cukorbetegség, ilyen-olyan baj?

Igy hát nem gondolkodom ezen sem. Többször hallottam a felnőttektől, hogy amíg nincs baj, nem is becsüljük az egészségünket. Lehet, hogy így van, de én még nem vagyok felnőtt... Végül marad a pénz! Erről már beszélgettünk a haverokkal. Például arról, ha volna pénzem eredeti Puma tornacipőt vennék, vagy egy kőrlabdát. Kéne egy jópofa robogó is. Ha anyuék egy új autót vásárolnának, az is szuper volna. Milyen jó lenne sok pénzt dugni a zsebembe, sok Milkt, kólát venni... és a fiúkkal csocsózni!

Lehet, hogy hamarosan másként gondolkodom majd, és a pénz lesz az utolsó dolog, ami számomra a boldogságot jelenti.

Novics Dániel, 8. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

„Légy jó mindhalálig” (Móricz)

Mi az a jóság? „Szeretetből fakadó jóindulat, valakinek jó, emberséges volta.” Ez áll a Magyar értelmező szótárban. Sokszor gondolkodtam már azon, hogy milyen szerencsés vagyok, hogy egy tisztességes, szerető, jó családban születtem. Nap mint nap hallom a médiában, hogy édesanyukák lemondanak gyerekeikről, nem gondoskodnak róluk. Édesapák agresszívan viselkednek a családjukkal, aminek következtében a gyerekek is agresszívvá válnak. A jóság ezeket a családokat messze elkerüli, és a gyerekek tovább viszik a rossz tapasztalatokat, az utcára, az iskolába. Az utcán ezekből lesznek a tolvajok, rablók.

Egy ilyen találkozásom az utcai bűnözéssel már nekem is volt kicsi koromban. Mielőtt bementem volna a boltba egy „nagyfiú” odajött hozzám, és kicsavarta a markomban szorongatott pénzt. Csodálkozva néztem a tolvaj után, mert nem értettem, hogy „ilyet is szabad csinálni”? Mára már megértettem, hogy szabad – nem szabad, van, aki csinálja. Az iskolában ezek a fiatalok konfliktusba kerülnek osztálytársaikkal, tanáraikkal. Szerencsére nálunk nincs ilyen. Igaz, hogy néha idétlenkedünk, de osztályunkat a jóság tartja össze. Segítünk egymásnak, ha kell biztatjuk, támogatjuk egymást, emberségesek vagyunk, ami a legfontosabb.

Amíg az emberséges emberek vannak többségben a Földön, addig nagy baj nem lehet.

Bicskei Dániel, 8. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Kinézek az ablakomon...

*Kinézek az ablakomon,
a felhők bolyongása nyugalom.*

*Hallom a madarak csicsergő dalát,
az utcai gyerekek nagy zívaját.*

*Látom, a virágok színeiben pompáznak,
a jácint fehérben, a tulipán pirosban...*

...ha kinézek az ablakomon.

Barna Júlia, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

RÜGYFAKADÁS

Pásztor vagyok

Minket, pásztorokat az idő gyermekeinek neveznek. Pásztorként élni úgy, hogy egész nap a legközelebbi kapcsolatban vagyunk a természettel – nagyszerű élmény.

A pásztortársadalomban kialakult egy sorrend, amely meghatározza, ki hol helyezkedik el az őrzőmunkát végzők rangsorában. A meghatározásban szerepe van annak is, hogy ki hol szolgál, és annak is, hogy ki milyen állatot őrzi: lovat, birkát, marhát...

Állítom, hogy a legfontosabbak a csikósok, akik a lovakra vigyáznak. Én is közéjük tartozom, hortobágyi csikós lévén. Büszke vagyok a mesterségemre. A csikósok gúnyját is szívesen hordom, mert tekintélyt parancsol. Bő, kék gatyát, fekete mellényt, alatta fehér inget és gatyát viselünk „bélelésül”. Fejünkre fekete nemezkalapot teszünk a tűző nap és az eső ellen.

Szinte egész évben tevékenykedünk. Tavasztól ősziig leginkább a szabadban, a pusztán tartjuk állatainkat. Ott legeltetünk, és ott látjuk el az állatokat mindennel, amire szükségük van. Mindig olyan helyeket választok, ahol kővér a fű, ízletes, tápláló, és ahol vizet is találunk a közelben. Ahhoz, hogy terelni tudjuk az állatokat, segítségre van szükségünk. Például kutyákra vagy valamilyen segédeszközre: a kolompra.

Tereléskor is, pihenéskor is adódhatnak gondjaink. De mindent meg tud oldani a jó pásztor. Ha esetenként sok a szűnyog, füstöléssel óvjuk a lovakat. Vagy ha nagy a szárazság, néha az ember is bajba kerül. Volt már rá eset, hogy a laposban a magam számára sárkutatót, úgynevezett kopolyát kellett ásnom, amelyből nádszálon átszűrve ihattam vizet.

De a pásztor élete nemcsak munkából áll. Sajátos életmód a miénk. Mi is keressük a szórakozást, csak másként, mint a településeken élők. Például vannak a „kollégáim” közt, akik szépen furulyáznak, csodálatosan énekelnek, lélegzetelállítón tudnak történeteket mesélni a pásztortörté mellett. Én a faragás művészetét tanultam meg. Pásztorbotomat magam készítettem. A rajta lévő rovátkák az én saját jeleim, ami után mindenhol megismernek. Néhanapján, ha mulatságot tartunk, ezt a botot használjuk tánc közben is. Híresek is ezek a táncok!

Manapság már nem divat a pásztorkodás, sajnos. De én bízom benne, hogy a fiatalok egyszer újra felfedezik, hogy milyen jó barátságban élni a természettel.

Csányi Dorottya, 7. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

A kereskedő

A téli szünidőben egy nap anyu és én elmentünk egy készruháüzletbe. Sportruhát szerettünk volna venni. Bementünk.

– Jó napot! – köszöntött bennünket az egyik elárúsító.

Az elárúsító anyu egyik osztálytársa volt.

– Tessék, mit szeretnének megnézni? – kérdezte mosolyogva.

– Sportruhát szeretnénk – feleltem én.

Elvezetett az üzletnek abba a részébe, ahol a nadrágok voltak mindenféle nagyságban és színben. Anyu beszélgetett, míg én nézelődtem. Kíváncsi voltam, hogy milyen is kereskedőnek lenni. Odamentem az elárúsítóhoz, és megkérdeztem.

– Mondja, legyen szíves, hogyan lett kereskedő?

Ő szívesen válaszolt:

– Mindig is kereskedő szerettem volna lenni. Az általános iskola után kereskedelmibe iratkoztam.

– Milyen tanuló volt? – kérdeztem.

– Mindig jeles tanuló voltam.

– Milyen kereskedőnek lenni?

– Egy kereskedőnek mindig kedvesnek kell lennie a vevőkkel, habár van rá eset, hogy a vevő szemtelenül viselkedik.

– A kezdetektől ebben az üzletben dolgozott? – tettem fel a következő kérdést.

– Igen, az iskola befejezése után nemsokára állást kaptam itt. Azóta is itt dolgozom, habár voltak nehéz időszakok.

Anyukám figyelmeztetett, hogy ideje lenne eldöntenem, melyik sportruhát vesszük meg. Az elárúsító segített a választásban. Anyu fizetett, és indultunk haza.

Az elárúsítótól megkérdeztem, hogy jöhetnek-e máskor is beszélgetni. Ő azt mondta, hogy szívesen fogad.

Nekem jó volt beszélgetni vele, mert pár dolgot megtudtam erről a foglalkozásról, és szívesen beszélgettem volna vele még, ha nem kellett volna hazamennünk. Kedvet kaptam a kereskedőséghöz.

Vajda Dávid, Sever Đurkić iskola, Óbecse

RÜGYFAKADÁS

Nagyapám

Nagyapámat Monoki Istvánnak hívták.

Belgrádban született 1937-ben. Sokszor mesélte édesanyámnak, hogy milyennek maradt meg emlékében szülővárosa, amikor a II. világháborúban a bombázások elől kellett menekülniük. Ezért egy nyugodt kis faluba költöztek, Debelyacsára. Ott töltötte a gyermekkorát. Szeretett futni és focizni. Általában rongylabdával fociztak akkor. De néha birkózást is rendeztek az utcabeli gyerekek.

Tizenhat évesen inasnak ment. Belgrádban tanult szobafestőnek. Később önállóan is dolgozott. Sokan tisztelték a munkáját, ezt nagyon szerette. Vidám és vicces, de néha keményfejű ember volt. Szerette, ha dicsérték a munkáját. Amikor megnősült, Újvidékre költözött a nagymamával. Született két gyermekük: Béni és Ildikó (az édesanyám). Sokat játszott velük. Egyik kedvenc játékuk az volt, hogy Béni és Ildi felmászta a hátára, ő pedig vitte őket egy kört.

Nagyon sajnálom, hogy nem tudtam vele sokat barátkozni, mert még kicsi voltam, mikor távozott az élők sorából. Mindig megörült, amikor meglátogattuk őt. Sokszor tartott az öleben, és rövid meséket mesélt. Mikor örökre elment, kérdeztem a nagytól és anyutól, hogy hol van a nagytata.

Sokat nézem a régi képeket, hogy visszaemlékezsek rá.

Milosavljević Teodóra, 6. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Szeretlek

Mikor harmat mosdat,
és napsugár ölelget,
szívem érted lüktet.
Mikor rád gondolok,
szeretet van bennem.
Mikor meglátlak,
valami vonz engem,
talán, mert szeretlek.

Gömöri István, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

A tükör előtt

Egy nap korán ébredtem, nagy ásitások közepette felhúztam a redőnyt, és észrevettem, hogy nagy pelyhekben hullik a hó.

Ebből mindjárt erőt merítettem, és lefutottam a lépcsőn, el a tükör előtt, amikor valaki megszólalt:

– Jaj, de kócos valaki! Hihihii!

De nem is valaki volt, hanem a karácsonyi díszekben pompázó tükör.

– Hihihii – folytatta a gúnyos nevetést a tükör.

Mire én mérgesen mondtam:

– Te velem beszélsz?! Azt hiszem, te velem beszélsz! – majd belenéztem a tükörbe.

Tényleg mintha kissé kócos lettem volna. Előkerestem egy hajkefét, és megfésülködtem. Azonban a helyzet nem sokat változott, csak annyit, hogy immáron nem voltam kócos, csak – amiért olyan sokat csúfoltak a társaim – göndör. Nem tudom, ki hogy van vele, de nekem tetszik. Így van, így jó!

– A tömegedhez képest igen alacsony vagy! – (Hogy megértünk: kövér.) – Hihihii! – hangzott fel a gonosz nevetés.

– Na és akkor mi van. Én ilyen vagyok. Talán valami gondod van?

Ezen ugyan szeretnék változtatni, de nem tudok. Ez elég nagy baj, mert az osztálytársaim sokat csúfolnak emiatt, s a szüleim is ezt mondják. Az egyetlen rokonom, akitől még nem hallottam ilyesmit, az a nagymamám. Ő mindig azt mondta, ne elégedetlenkedjek magammal, én így pont jól nézek ki.

– Jaj, de semmilyen méretei vannak a füleidnek! Hihihii!

– Hát, ez is igaz... de mit tegyek?

Valóban, a füleim se nem kicsik, se nem nagyok, olyan: átlagosak, de nekem ezzel sincs semmi bajom. Délután éppen készültünk valahová, és én egy kicsit ünnepélyesebben öltöztem a megszokottnál.

– Még csak ez nem áll jól rajtad! – mondta gúnyosan a tükör.

– Ne hallgass rá, fiam! – mondta édesanyám. – Szerintem így vagy a legsebbe!

Talán igaz van.

Megkérném csipős nyelvű közönségemet, hogy ha van is valami véleményük rólam, tartsák meg maguknak, mert elég nekem a tükröm székálása is.

Kálmán Szilárd, 7. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Kedves Pajtások!

Újvidék főterén 4000 facsetét osztottak szét a **természetbarát** polgárok között március 21-e, az erdők nemzetközi napja alkalmából. A Rügyfakadás facsetével ugyan nem, de a fáról szóló két szép fogalmazással ajándékozhat meg benneteket. Az egyiket a zentai **Tripolszki Ádám** írta, aki még csak másodikos, de úgy szereti a piros, ropogós cseresznyét, hogy kedvenc fáját megszemélyesítve már a felsősök fogalmazási készségével vetekszik. **A magyarkanizsai Remete Dávid** is a megszemélyesítés eszközével él, amikor a tölgyfa fontosságára hívja fel figyelmünket ismeretterjesztő jellegű, szép írásában.

A nyolcadikosok elméledő, vallomások fogalmazásai a továbbgondolás lehetőségeit nyitják meg, és pozitív érzéseket ébresztenek az olvasóban, ezért ajánlom figyelmetekbe ezeket az írásokat. A kamaszos dactól az önrónián keresztül juthattok el velük együtt a derűlátás, megértés, együttérzés állapotába. És persze, fogalmazási készségüket is érdemes megfigyelni.

Jól illenek ezek köré az írások köré az **érzelem kiobbantotta versikék**.

A pályaválasztás gondolatát is szeretném ébren tartani, s így a tartalékban levő két írás került be a mai Rügyfakadásba. Remélem, hogy a pacséri és óbecsei fogalmazáshoz hasonlókat kapok tőletek ezután is.

És most következik azoknak a névsora, akik a múlt héten tisztelték meg a Rügyfakadást írásukkal:

Csantavér: Faluközi Flórián (2 írás), Farkas Rebeka, Földi Krisztián, Horák Emese, István Dárió, Kozma Regina, László Nikolett, Nagy Enikő (2 írás), Patócs Endre, Pesti Nikolett, Rékli Lejla (2 írás), Rózsa Barbara (2 írás), Szabó Beatrix, Szirák Teodóra, Temunovity Sztella, Udvardi Ákos, Vig Krisztina és Zsoldos Klaudia; Rajzot küldött: Toldi Dávid; Kishíreket pedig: Ander Patrícia (2), Anitics Adrián, Dukai Tamás, Farkas Rebeka, Gregus Áron, Lőrinc Niki, László Nikolett, Ludmány Viktor, Pesti Enikő, Petrics Krisztofer és Zabos Réka;

Magyarkanizsa: Apró Ádám, Bakró Dzsúlia, Milutinovity Mercédesz, Pintér Zsófia, Remete Dávid;

Óbecse, Petőfi Sándor iskola: Almási Vivien, Bek Adrián, Brasnyó Emese, Csernyák Huba és Hunor, Csernyák Hunor, Csuzdi Beatrix, Csuzdi Beatrix–Rajslí Beáta–Takács Emőke, Fain Mónika, Fehér Nikolette Károlyi Áron, Kiss Vidor, Makra Imre, Milinkov Alekszandra, Molnár Gergely, Molnár Kinga, Ördög Valentina, Péter Lea, Rajslí Dorottya, Rajslí Fábán, Sekula Izolda, Takács Emőke, Torma Ramona, Tótk Krisztina, Tóth Lúcia;

Szabadka, Jovan Mikić iskola: Horváth Blanka;

Zenta, Thurzó Lajos iskola: Tripolszki Ádám.

Hosszú idő után most ismét megkaptuk az óbecsei Petőfi Sándor iskola diáklapját, a Figyelőt. Örülök, hogy újra tartalmas, gazdag újságot sikerült az olvasó kezébe adni. A következőkben a Rügyfakadásba is válogatok belőle, s kívánom, hogy a Figyelőt ezután elkerüljék az anyagi gondok.

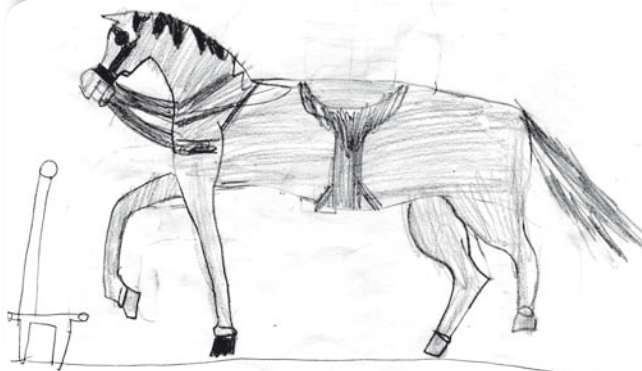
Tomán Mária

Szép a világ!

Nekem szép a világ.
Nyílik a sok virág,
Dalol a madár a fán.
Nekem szép a világ.

Nekem szép a világ.
Mosolyog rám a napsugár,
Velem van sok barát.
Nekem szép a világ.

Major Boglárka, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Toldi Dávid csantavéri tanuló rajza

**Újabb megafilm
Hollywoodból
– Az utóbbi években
elszaporodtak a
harmadik típusú
találkozások a Föld
nagyvárosaiban**

Most csupán egy hozzánk rohamosan közeledő meteorraj veszélyezteti életünket, gondolják a tudósok, ám az űrből alienek támadnak ránk. Ezek a lények a tenger felől érkeznek és gyors partraszállás után mindent és mindenkit elpusztítanak maguk előtt, mindenkit azonnal megölnék. Minden jel arra mutat, hogy a Földnek befellegzett, ám egy tengerészgyalogosokból álló bátor csapat megpróbálja megakadályozni a legrosszabbat. A film eredeti címe: Battle: Los Angeles – Jonathan Liebesman a rendező. Szereplők: Michelle Rodriguez, Aaron Eckhart, Bridget Moynahan, Cory Hardrict és mások. A képzelt interjút Michelle Rodriguez adja lapunknak.

– **Nem egy hasonló tematikájú mozifilmet láttunk már az elmúlt években.**

– Igen, a sztori – ezt tudjuk – visszaköszön. Nehéz is most valami újat mondani. Négy olyan film is eszembe jutott, mely ezt a témát járja körül, csak más szempontból. 1977-ben aratott nagy sikert a Harmadik típusú találkozások. Egy kutatócsoport megteremti a kapcsolatot a békés szándékú, az űrből érkező földönkívüliekkel. A függetlenség napját 1996-ban láthattad. Az egész országban, gondolok itt az Egyesült Államokra, úrrá lesz a káosz. Az idegenek célja a Föld totális megsemmisítése. A Világok harca 2005-ben készült. Most is alienek támadják meg a Földet, akik évekig irigy szemmel kémlelték bolygónkat, és végül támadásba lendültek. A District 9 (2009) című filmben az idegenek olyanokká válnak, mint az állatok. Valamennyi mozifilm nagy érdeklődést váltott ki...

– **Milyen ez az újabb mozi, ez a Csata: Los Angeles?**

– Elsősorban nagyon látványos, izgalmas és természetesen igen valószínűtlen. Nem is azért készítették az alkotók a hatalmas űrhajómodulokat, a támadó robotokat és a gyalogos ufóharcosokat, hogy a nézők azt higgyék, az ilyesmi megtörténhet, rémülünk meg, itt a világ vége. Ilyesmi a mozin kívül nem létezhet. Csak találgatás folyik, hogy milyenek is lehetnek a földönkívüliek, elgondolkodunk, milyen szándékkal jönnek majd előbb vagy utóbb a Földre. A 112 perces mozifilmben jönnek ám, mint a sáskák...

MENŐ FEJEK

Képzelt interjú

– **Ezek gonosz földönkívüliek?**

– Figyelj... Először a tengerészgyalogos egység sem tudja, mi a feladata, miért vezényelték őket Los Angelesbe. Nantz őrmester azonban sejt valamit. Nem véletlenül, mert hamarosan szembe kell nézniük az ellenséggel: az űrből érkezett lényekkel. A szakasz már csak annyit tehet, hogy megmenti az utolsó túlélőket, de aztán belekeveredik egy totális háborúba, ahol csak az értelmetlen pusztítás az úr... Tehát ezek az űrlények nem azzal a céllal érkeztek hozzánk, hogy bulizzanak egy nagyot. A katonák azonban felveszik velük a harcot, bár már maguk is tudják, érzik, hogy a csata értelmetlen, a földönkívülieket nem lehet legyőzni, olyan fejlett a technikájuk.

– **Téged is megkapott a téma?**

– Nagyon. A rendező most egy igazán érdekes, elgondolkodtató mozifilmet készített, ijesztőt és szemkápráztatót. Liebesman azt akarta, hogy a nézők érezzék a kiszolgáltatottságot. Azért helyezte hazai pályára a cselekményt, hogy mindenki védtelennek érezze magát az invázióval szemben. Nincs hova bújni, mert mindenütt feltűnnek a földönkívüliek, nincs menekvés előlük. Háborús filmet akartunk csinálni űrlényekkel, nem pedig alien-mozit tengerészgyalogosokkal. A film – sokan mondták mostanság – a műfaj megújítását ígéri.

B. Z.

Szórakozott tanár

Biológiaórán a szórakozott tanár mondja a gyerekeknek:

– A mai óránk anyaga egy béka felboncolása lesz. Hoztam is egyet magammal.

Ezzel benyúl a köpenye zsebébe, elővesz egy zacskót, a zacskóból egy sonkás szendvics csúszik ki.

Mire a tanár tűnődve:

– Pedig határozottan emlékszem, hogy megettem a tízóraitam!

Nem vakolja be

– Miért nem vakolja be a skót a háza falát?

– ???

– Hogy nagyobb legyen a kertje.

Eszkimó

Egy férfi kúszik a sivatagban. A vize már két napja elfogyott, erejének végén tart. Egyszer csak felpillant, és meglát egy eszkimót a szánján, szánhúzó kutyák társaságában. Mivel azt hiszi, hogy hallucinál, összeesik és elájul.

Arra tér magához, hogy a kutyák nyalogatják az arcát.

– Hála Istennek, mégsem képzelődtem! – kiált fel. – Eltévedtem, és már az utolsókat rúgom. Kérem, segítsen!

– Hah! – kiált fel az eszkimó. – Még hogy MAGA tévedt el...

Gyomorégés

– Mit eszik a kannibál gyomorégés ellen?

– ???

– Tűzoltót!

Luxuskocsi

– Drágám, szeretnél egyszer egy hatalmas, kék, sok-sok lóerős kocsiban utazni, amelyet nem kell vezetni, mert sofőr ül a volán mögött?

– Igen, ez nagyszerű lenne!

– Akkor gyere, szálljunk fel a buszra!

Csaló

Rendőrök lekapcsolnak egy csalót, aki az örök élet tablettáit árulja. Bíróságra kerül az ügy, a bíró kérdezi:

– Vádlott, volt már büntetve ezelőtt?

– Igen bíró úr, először 1314-ben.

Nyúlvadászat

A férj hazamegy a vadászból, és a felesége kérdi, hogy van-e valami? Mire a férj:

– Képzeld, elejtettem egy nyulat.

– Na és? Hol van? – kérdi a feleség.

– Mondom, hogy elejtettem!

Ribizli

– Jean, pöttyös a ribizli?

– Nem, uram

– Akkor megint katicát ettem.

Miért kel ki a csirke a tojásból?

Az óvónő megkérdi Móríckától:

– Tudod-e, miért kel ki a kiscsirke a tojásból?

– Mert fél, hogy őt is megfőzik!

Problémás autó

A szerelő átnézi a kocsit, majd így szól:

– A benzin rendben, de a többi ki kell cserélni!

Savanyú madár

– Melyik a legsavanyúbb madár?

– ???

– A citrom héja.

Nagyon hideg van

– Jean, nagyon hideg van. Hány fok van idebenn?

– 16 fok, uram.

– És odakint?

– 5 fok, uram.

– Akkor nyissa ki az ablakot, hogy jöjjön be az az 5 fok is!

Gyerekjegy

Jócsi bácsi felmutatja a vonatjegyét a kasszának, mire az így reagál:

– De hiszen ez egy gyerekjegy!

– Na, látja, most derül ki, hogy milyen nagy késésben van ez a vonat!

Telefon

A skótnál csöng a telefon:

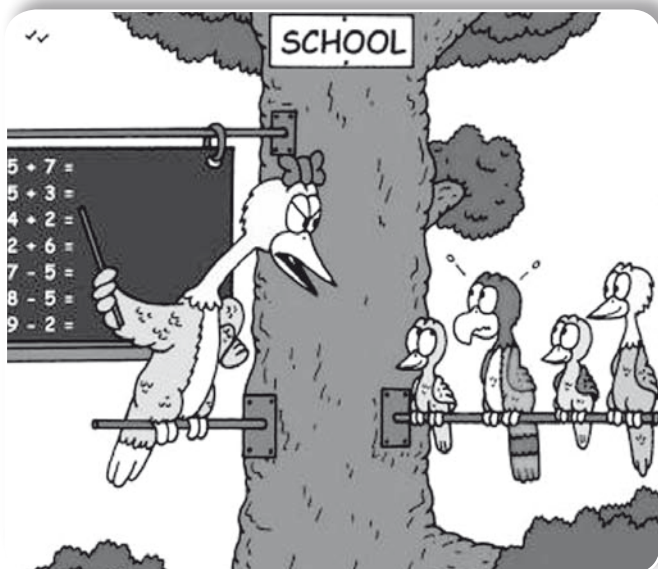
– Halló itt a telefonközpont – mondja egy hang a vonal túlsó oldalán. – Ön kéthavi telefondíjjal tartozik nekünk!

– Ez kérem tévedés lesz – mondja a skót – nekem nincs is telefonom.

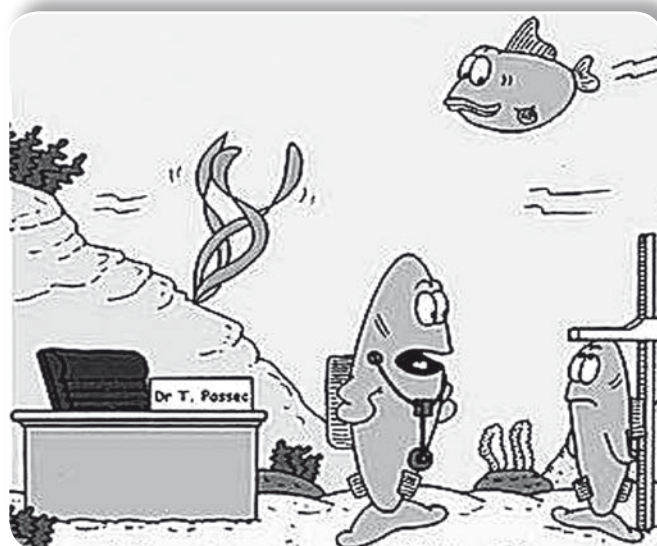
Indián család

Az indián család ül a tűz körül. A kicsi egyszer csak piszkálni kezdi a tüzet. Rászól az apa:

– Kisfiam! Ne bántsd a telefont!

– Ne ismételjétek a kérdést, válaszoljatok!

– Hűha, de megnőttél! Jobb lesz, ha vigyázol, ezután nem fognak visszadobni!

Bumeráng

- Mibe bolondult bele az öreg indián?
- ???
- El akarta dobni a régi bumerángját.

Időjós

Egy rendező elmegy az indiánokhoz filmet rendezni. Egyik nap megkérdezi az indián varázslót, hogy milyen idő várható mára.

Az indián így felel:

– Ma meleg lesz!

Másnap ismét megkérdezi a rendező, hogy milyen idő lesz.

Az indián azt mondja:

– Esős idő várható!

A következő nap már a sajtóval jön, hogy az egész világ hadd lássa, létezik egy indián, aki meg tudja mondani az időjárást!

– Na és ma milyen idő várható?

– Azt sajnos nem tudom megmondani!

– És miért nem, talán mert nem egyedül jöttem?

– Á, dehogy, csak elromlott a tévém, és nem láttam az időjárás-jelentést!

Elfelejtette

A nővérke így szól a kórházban a fekvő beteghez:

– Legyen szíves, keljen fel, és ugráljon egy kicsit.

– De hát miért?

– Mert elfelejtettem az orvosságot felrázni, mielőtt beadtam magának.

Kórházban

– Miért szaladt el az operáció elől? – kérdezi a nővér a beteget.

– Mert az asszisztensnő a műtét előtt azt mondta: Mitől fél? Ez csak egy közönséges vakbélműtét.

– Na és?

– Nem nekem mondta, hanem a sebésznek.

Szókék

Két szőke nő együtt autókázik. Az egyik megszólal:

– Vigyázz, mert ez egy nagyon éles kanyar!

– Én vigyázzak? Hát nem te vezetsz?

Vonaton

– Asszonyom, a vasúti jegye nem érvényes a gyorsra! – szól a kalauz.

– Akkor legyen szíves szólani a mozdonyvezetőnek, hogy hajtson lassabban!

Piroska

– Nagymama, miért olyan nagy a szád?

– Nagymama, miért olyan nagy a szemed?

– Nagymama, miért olyan nagy az orrod?

– Jaj Piroska, menj már innen azzal a nagyítóval!

Unalmas foglalkozás

– Foglalkozása?

– Postán dolgozom, leveleket pecsétellek.

– Nem unalmas?

– Neeem, mindennap más a dátum!

Fontos

Nagypapa az unokájával beszélget:

– Tudod Lacikám, érdemes alaposan megtanulni a történelmet, különösen a fontos évszámokat jó tudni. Én pl. soha nem fogom elfelejteni azt, hogy 1942.

– És mi történt akkor nagypapa?

– Mi történt, mi történt... hát azt már nem tudom.

Mit keresnek?

– Pistike, hol van anyukád?

– Kórházban!

– Értem. Apukád?

– Ő a rendőrségen van.

– Nahát! Akkor add a nagymamát!

– A pincében van!

– Hát akkor kérlek, szólj a nagyapádnak!

– Nem tudok, a padlásra ment!

– Pistike, mit keres anyu a kórházban, apu a rendőrségen, a nagymama a pincében, a nagypapa a padláson???

– Engem...

Mi történt?

Összevissza vert ember támoltyog be az orvoshoz. A doki szörnyűlködve kérdi:

– Magával meg mi történt, jóember?

– Nekem jött egy hatyú!

– Egy hatyú...???

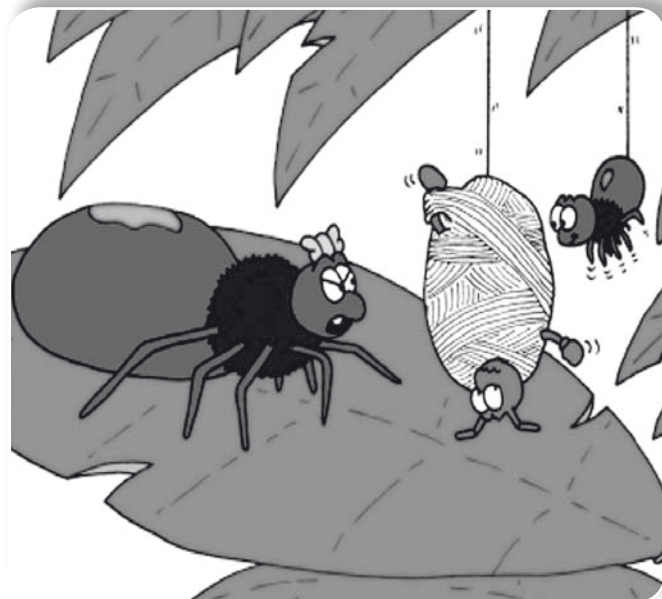
– Utána elütött egy ufó!

– Hmm, egy ufó...

– Aztán meg megcsapott egy angyal!

– Aha, értem. És utána?

– Végül kikapcsolták a körhintát.

– Rossz fiú! Engedd el a bébiszittert!

– Mindig veszítek a bújócskában: elárul a szagom...

Szabó Magda

Régimódi történet

(Részlet)

A szkéné, amelyen a *Régimódi történet* szereplői eljátszották a szerepeiket, nem kicsi: Magyarország hajdani tiszántúli kerületének két vármegyéje: Békés és Hajdú.

Békés háromezer hatszázhetvenegy négyzetkilométernyi területe olyan mértékig vége nincs róla, hogy csaknem a tenger szintjével azonos felületű. Északon és keleten a Körös vízrendszere hálózta át; a Fekete-, a Fehér- és a Berettyóval egyesült Hármás- vagy Sebes-Körös ugyancsak rászorult a szabályozásra. A Fekete- és a Fehér-Körös okozta gondokat egy csaknem harminc kilométer hosszú csatornával próbálták megoldani a múlt század húszas éveitől, a Sebes-Körös sárrétje lecsapolásához is hozzáfogtak a megyét szintén érintő Berettyóval együtt – akkortájt nemigen sikerült.

A Sárrét, mint a neve is jelzi, mocsárvidék. A *Régimódi történet* több szereplője életében játszik majd jelentős szerepet ez a különös geológiai képlet, amelynek a Füzesgyarmat körüli részét Nagysárrétnek hívják. A szereplők mindegyikének mást jelent ez a szó: Jablonczay Lenke számára merő iszony, pedig ott született, anyjának, Gacsáry Emmának az elsüllyedt Paradicsom, anyai dédanyjának az erkölcsi halál, apjának a függetlenné tevő, gyönyörű diadal, Jablonczay nagyapjának a kiszolgáltatottság, a tehetetlenség tudata, dédapjának a felhőtlen ifjúság, apai nagyanyjának a legeslegutolsó reménység, amelyet benyelt a bűnös mocsár, nagynénjeinek, a Párkának a gonosz ingovány, ahol lápi lidérc sógornőjük született, keresztapjának, a tengeri csodaállatokkal kereskedő debreceni kalmárnak, Leidenfrostnak, élete nagy kalandjának a színtere, második férjének, Szabó Eleknek bűvös mesevilág, amelyen valamikor tizenhat esztendő, fél napja aszszony édesanyját viszi a kocsi jövőre ott-hona, a tarcsai református paplak felé.

A vármegye földjén a negyedkori lera-kódásokat, amelyekből ősemlesek csontjai kerültek elő, homok, agyag és televényföld fedi. A tél igen hideg, a nyár forró itt, ez hazánk egyik legszárazabb vidéke. Sem a mocsaras, lápos Sárréten, sem a megye

szilárdabb területén nincs szikla, kő, szabályos, minden évszakban járható út tehát nemigen van még akkor, amikor ennek a történetnek a hősei megszülettek, közlekedni hintón, gyalog vagy lovon egyaránt súlyos probléma nemcsak a dágványos részekben, voltaképpen mindenütt, a folyók csak elvben hajózhatók, a Hármás-Körösön ugyan járhat gőzhajó, a Fehéren meg a Feketén viszont csak lóvontatású dereglye mozoghat, esetleg tutaj, a Berettyó irama meg olyan tempós, hogy a csolnakot is alig mozdítja meg.

Löszvidék és árvíz járta térség, bő víz, egy-egy nagy foltnyi erdő: ideális hely a megtelepedésre, s a mocsár, ha ott lapul is a nádi farkas, jó védelem. A szkénén már a kőkorban is éltek emberek, s a leletek azt igazolják, trák, szkíta, kelta, szarmata, jazyg, vandál, gót, hun, gepida, avar és szláv lépett egymás nyomába a gázlókon. A honfoglaló ősök egy törzse azonnal megveti a lábát ezen a vidéken, a tizenharmadik századra kialakul a településhálózat is, a megye közigazgatási szervezete. Békés királyi vármegye a Berettyó és a Körös, a Veker, a Korógy, a Magócsi ér és a mocsarak között, egyház főhatósága a váradi püspök, a tatárjárás előtt két főesperese Békésen és Szeghalmon székelt. A várme-

gye központja a békési vár, körötte száz-tizen négy település van, várjobbágyok, várjobbágyfiúk, várszolgák lakhelyei. A *Régimódi történet*-ben sok szó esik Füzesgyarmatról: Füzesgyarmat Árpád-kori várgolga-település. A szkénén 1241-ben Batu lovasai jelennek meg, s a pusztítás, amelyet végeznek, elismerésre méltó: még ötven évvel azután is, hogy a mongolok visszatérnek a hazájukba, a földdel egyenlővé tett helységek hirdetik ittjártukat. Évszázadokba telik, míg a vármegye ismét népessé válik, és a tatárdúlást ugyancsak megsínylelt Békés vára helyett a macsói bán, Maróthy János építtette gyulai várát a központi védelem biztosítását. A Maróthy család kihaltja után a megye, immár ismét gazdagon, rendezett közigazgatással, két mezőváros és hetvenegy község anyjaként cseréli gazdait, a tizenhatodik század elején Dobzse László a gyulai uradalmat Brandenburgi Györgynek adja, aki Mohács után Ferdinándhoz pártolt, tőle veszi el Gyula várát Czibak Imre, a váradi püspök, a Zápolyaház híve. Harminchárom év telik el, míg ismét Ferdinánd birtoka lesz, a király az éppen elvesztett Temesvár helyett végvárat csinál belőle, Gyula végvár is marad, míg a törökök el nem foglalják, és a magyar közigazgatás meg nem szűnik.

1566 és 1694 között a megye történelme olyan, mint egy karkai látomás, amelynek egyszerűbb fázisai a tatárok időnkénti megjelenése, a lángoló falvak, a rabszíjon hurcolt lakosság, a mindenükből kifosztott földművesek. Az igazi rémálom az a határozat, amelyről azt remélik, ha végrehajtják, ismét vissza lehet szerezni a töröktől a gyulai várát. A Keresztény Liga 1687-ben parancsba adja, hogy a vármegye szüntesse meg önmagát, költözzék el minden lakosa, haljon ki Békés, hogy kiéheztethessék a gyulai helyőrséget és a megyében tartózkodó török közigazgatási egységeket. A vármegye 1695-ig egyszerűen nincs, ha egy-egy tűrő róta lovagol át rajta Gyula vára felé, lakosság nélküli falvakon és településeken üget át, csak a farkasok vonítanak a nádasokból, vetés, jószág, ember sehol. A tizenhatodik század utolsó évében, Gyula várának eleste után Lipót újraszervezi Békés vármegyéjét, harmincegy község alakul a végre felszabadult területen, de ismét nem indulhat fejlődésnek, mert a lakosság Rákóczi Ferenchez pártol, és a császárhoz húzó szerbek pusztítása elől megint csak menekülnie kell.

1711 után a vármegyét újra kell népesíteni, mert összesen kilenc helységében van lakosa, s a megye teljes lélekszáma nem éri el a kétezer-hatszázat. Néhány pusztát kivételével a fiskusé, a királyi kincstáré minden, a gyulai uradalom, Maróthy macsói bán hajdani birtokát Harruckern báró, volt katonai élelmező szerzi meg. (A bárót, mikor még nem volt báró, apja, a schenkenfeldi takácsmester papnak szánta, plébános nagybátyja azonban felismerte valódi képességeit, és beajánlotta az udvari számvevőséghez számtisztnek, ott aztán karriert csinált. Hadiélelmező volt a török háború alatt, négy évig az aradi vár erődítési munkálatait ellenőrizte, a spanyol örökösödési háború alatt az Itáliában harcoló déli sereg ellátása irányítójává lett, kamarai tanácsosá tették. Mikor visszatért, Szavojai Jenő támogatásával újjászervezi és magánvállalkozók alkalmazása helyett udvari kezelésbe veszi az élelmezést. III. Károly ekkor emeli római birodalmi lovagi rangra, s így kapja meg tíz évvel később adományként a Békés, Csongrád és Zaránd megyében a kincstár birtokába került jószágokat, Gyulát, Békést, Szeghalmot és Füzesgyarmatot. Pár esztendő múltával magyar állampolgár lesz, magyar báró, s mint ilyen, Békés vármegye főispánja.)

Harruckern lányát 1732-ben Wenckheim József Ágost császári tanácsos veszi feleségül, s Harruckern lány házasságával egy olyan név kerül a *Régimódi történet*-be, amely, akárcsak a Sárret, később minden érdekelt életét befolyásolja valamiképpen, és az egymást olykor nem is ismerő

antagonisták a protagonisták szövegének folyton visszatérő végszava lesz: Wenckheim. Jablonczay Lenke fülének ez a név is iszonyatos, mint minden, ami az anyjára emlékezteti, ám Gacsáry Emmának holta napjáig egy félrehúzott függönyszárnyat lebbent meg az emlékezet, valahányszor meghallja, függőnyt, ami mögül ő leselkedik, fut a Nagy utcán a Wenckheim báróné csuda hintója a csuda paripákkal, a földesúr a hintó mellett lovagol, s mennyi úr kíséri, milyen gyönyörű, messziről jött urak! Jablonczay Lenke anyai dédanyja, a kálvinista Bányay Rákhel, szűk szemmel néz a név után, mert ha nincsenek Wenckheimok, nem nyüzsg Gyarmaton, Szeghalmon annyi átkozott mérnök, nem méri Isten szigorú jobbjára az ő tisztességes házára azt az iszonyatos csapást, dédapja viszont a fejét rázná minden vádra, mert ha nincsenek Wenckheimok, nincs a szépséges ámpír templomban fényes pajzsa sem, aki védelmében a híres prédikátor békén hirdetheti Isten ígését. Jablonczay Lenke apai nagyanyja fülének élete legnagyobb kudarcát idézi ez a szó, apja számára viszont a vad és beteljesült szerelmet, a pacstírtást, a bódító nyarat a Wenckheim birtokon, apai nagyapjának és dédapjának egyaránt az édes földet, a rtika alkalmat, amikor ki-ki azt érezheti, ember ő is, nem Rickl Mária eltartottja. De számon tartja ezt a nevet Jablonczay Lenke második férje is, aki gyakran megáll immár közös lakásukban egy ifjú, vatermörderes, a melléhez könyvet szorító férfit ábrázoló festmény előtt, a képről nagyapja, a geometra Szabó János pillant rá, a Wenckheimok uralmi mérnöke, aki esténként, napi munkája végeztével hol Szeghalmon, hol füzesgyarmati házában fordígtatta az *Aeneis*-t.

A szkéné másik oldalán Hajdú megye áll. Valamikor címerében nap lángol, fegyver füstölög, kardot emel egy páncélos kar, saját farkába mar a sárkány. Határai Szabolcs, Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok, Heves és Borsod vármegyék, földje sík, száztíz-százhusz méterrel haladja meg a tenger szintjét, nyugati részén a Tiszáig még lejt is valamit, ott csak kilencven méter. Talaja alluviális lösz, zsíros televény váltakozik rajta szikes területekkel, és vannak mocsaras vidékei is. Pedig folyóvizekben nem gazdag ez a táj, a Tisza épp csak hogy érinti a megye határát, egyetlen nagyobb vize a Hortobágy, amely a debreceni határt elhagyva Nádudvarnál

Kedves Olvasó Tanulók!

Egy tájegység, egy vidék, a mai Békés, illetve Hajdú-Bihar megyék térsége kerül jelentéssel a Gyöngyhalászban ma közlésre került regényrészletben; **Szabó Magda Régimódi történet** című regényének világában. Az egyik bevezető fejezetről van szó, ahol a táj a később megjelenő szereplők történetében mintegy predestináló, azaz előre elrendelő, meghatározó szerepet nyer.

Egy kicsit történelmi panoptikum is ez a részlet, felvillan benne a tatárjárás, a török dúlás, a Rákóczi-szabadságharc egy-egy részlete: a magyar múlt és történelem. Földrajzi objektumként pedig a Sárret kap tropikus, azaz képi jelentéssel, elvont szerepet.

A táj, a vidék, amely múltat és történelmet idéz, az ún. múltreprezentáló, időszembesítő költészet egyik legfontosabb jelentésszolgáltató motívuma. Ilyen a magyar irodalom egyik legismertebb költeménye is, ahol a Kárpátok, a Kún-ság, a Duna, a Tisza, a Tokaj és más tájegységek idéznek fel fontos történelmi és nemzeti tartalmakat. Melyik ez a vers? Nem nehéz. Keressetek hasonló példákat a múltat tematizáló kultuszversek között!

Jó munkát, jó olvasást!

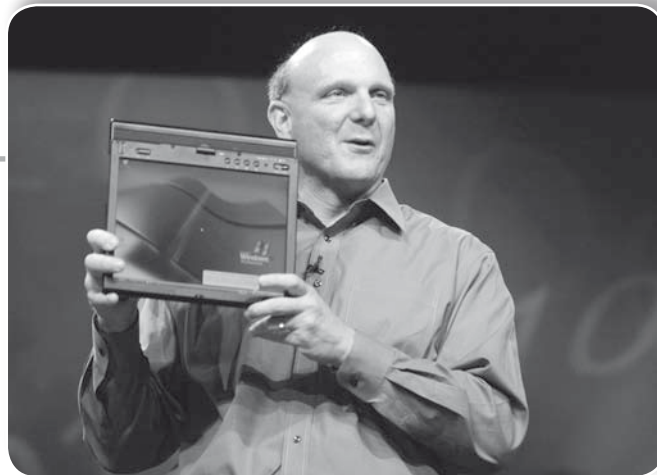
Bence Erika

a Kadarccsa egyesül, a Debrecen, Elep és Álomzúg pusztái között kanyarogva a Kösélszegen a Kösély eret fogadja magába. (A Kösélszeg szót is gyakran hallja majd Jablonczay Lenke a Kismester utcai házban, dédapja ateizmusát köszönheti a víznek aligha nevezhető víz ölelésében felvő pusztának.) A Kösélynek tulajdonképpen csak hossza volt, esése nem, s éppúgy a Sárretnen enyészett el végül, mint a terület valamennyi vize. A Sárretnen és a Hajdúság vidéke, a puszták, alig vizek, mocsarak, több mint háromszázféle madár búvóhelye – nádasok egykori tája megszabta a *Régimódi történet* szereplőinek életlehetőségeit, iszonyú szövegeket diktált a saját szerepüket olykor nem is értő hősöknek, és a végzetet útjára bocsátó istennek a tragédiában prózai neve volt, úgy hívták, Vízszabályozó Társulat.

Windows 7: az utolsó mohikán

„A Windows teljesen másként fog kinézni, és a maiaktól eltérő alkalmazásokat fog futtatni” – mondta Steve Ballmer, a Microsoft vezérigazgatója a houstoni technológiai központban tartott beszédében. A Houston Chronicle tudósítása alapján a redmondi szoftvercég első embere előadásában külön hangsúlyozta a személyi számítógép szerepét, amely véleménye szerint a jövőben meg fog változni, amelyre jó példa a mobiltáblagépek és az okostelefonok előretörése.

Az első jelentős változást hozó Windows, a vélhetően 2012 környékén megjelenő Windows 8 lehet, amellyel kapcsolatban egyelőre csak egy dolgot állíthatunk biztosan: System-on-Chip (SoC), azaz integrált architektúrákon, így például ARM-rendszereken is futni fog. Ezenfelül egy korábban kiszivárgott diasor alapján windowsos alkalmazásbolt, és azon keresztül megvalósított vándorló profilok is helyet kaphatnak a platformban, amely mellett a WPF (Windows

Presentation Foundation) ablakok helyére – a már Windows Phone 7-nél is alkalmazott – Silverlight ablakok kerülhetnek. Emellett halani lehet még arcfelismerésről, hangvezérlésről, szolgáltatásként nyújtott Windowsról, és a PC-s Kinect fejlesztőkészlet megjelentését követően egyre valószínűbbnek tűnik az is, hogy a Kinect élmény is az operációs rendszerbe költözhessen.

Korábban egyébként egy Gartner által szervezett rendezvényen Steve Ballmer az eddigi legrizikósabb terméküknek nevezte a leendő platformjukat, így elképzelhető, hogy a Windows az elkövetkező években jelentősen meg fog változni.

Jön a Philips 21:9-es tévéje, magnagyobbítva

A hangzatos Philips 58PFL9955H_12 3D Ready névre hallgató készülék valamivel kisebb, 56 hüvelykes elődje 2009 elején nyitott új perspektívát – vagy inkább oldalarányt – a házimozirajongók számára.

A névlegesen 16:9 formátumú (1:1,78) Blu-ray vagy DVD-filmek esetében normál 16:9-es tévén megjelenítve majdnem mindig sötét sáv foglalja el a kép alsó és felső részét. Ennek az az oka, hogy a mozifilmeket a hagyományos széles vásznú formátumban forgatják, ez kerül Blu-ray vagy DVD Video produkcióra, ahol az 1:2,39 képpeldarányú hasznos területet alul és felül sötét csíkkal kénytelenek a feldolgozás során kipótolni, hogy végül 16:9 oldalarányt kapjanak.

A Philips Cinema megjelenítői felismerik a hasznos képterületet, és optimálisan helyezik el a széles vásznú tartalmat a moziélményhez ma leginkább közelítő, 21:9 oldalarányú LCD-panelen. Az új Full HD felbontású, 3D Ready készüléket LED Pro panel technológia, 400 Hz képfrissítés, háromoldalról körbeölelő AmbiLight Spectra 3 fényglória jellemzi, készenléti fogyasztása 0,9 Watt.

A 3D TV funkciókhoz a PTA03 tartozékra (aktív shutter szemüveg), 3D kompatibilis lejátszókészülékre (ilyen pl. a Philips BDP7500S2 / B2 3D Full HD Blu-ray lejátszó) és 3D forrássanyagra is szükség lesz.

Megérkeztek az első USB 3.0-ás pendrive-ok

Már régóta elérhető a 3.0-ás USB-szabvány alaplapokon, illetve néhány gépházon, de nem a pendrive-ok piacán. A Kingston végre változtatott ezen, s lerántotta a leplet a legújabb DataTraveler sorozatról, mely az Ultimate 3.0 nevet viseli.

A vadonatúj termékek a világon elsőként alkalmazzák az USB-szabvány legfrissebb változatát, mely lehetővé teszi a DataTraveler Ultimate 3.0 család tagjainak, hogy rekordértékű írási és olvasási sebességeket produkáljanak. Ami azt illeti az utóbbi maximálisan 80 megabájt per szekundum lehet, míg az elsőként említett lassabb folyamat is elérheti a 60 MB/s sebességet. Csak hogy érzékeljük a különbséget, ez az előző 2.0 szabvánnyal maximálisan 30/20 MB/s lehetett.

A Kingston újdonságai 73,70×22,20×16,10 milliméteres méretben készülnek, és strapabíró tokozással rendelkeznek. Szerencsére ez a belső környezetről is elmondható, hiszen az elektronikus alkatrészek 0-tól 60 Celsius-fokig üzemképesek.

A DataTraveler Ultimate 3.0 meghajtók 16, 32 és 64 gigabájtos méretben lesznek elérhetőek sorban 89, 138 és 270 dolláros áron. Persze a magas vételár a szokásos 5 éves garanciát is magában foglalja.

HOROSZKÓP

KOS

Légy egy kicsit rugalmasabb, és próbáld meg más szemszögből is rálátni egyes helyzetekre, mert könnyen lehet, hogy akkor épp nem neked, hanem a másinak van igaza. Nem szégyen, ha beismered, hogy tévedtél. Ne adj olyan ember szavára, aki nem él példamutatóan.

BIKA

Egy kicsit sem vágysz most a barátaid társaságára. Egyszerűen nem értik meg a problémádat, s nem hajlandók elfogadni az álláspontodat. Te sem hallgatsz rájuk, jobb is lesz most egy kicsit pihentetni az egészet. Hihetetlen energiák birtokában vagy, miközben a türellemmel eléggé hadilábon állsz.

IKREK

Elég pörgős lesz a hét, elfoglaltságából nem lesz hiány, olyan feladatokkal bízunk meg, amelyekhez minden kreatitásodra szükséged lesz. Ehhez azonban elkél egy kis tavaszi megújulás, frissítsd fel magad egy gyümölcs- vagy zöldségnappal!

RÁK

Miután a hétvégén kipihented magad, bőven lesz alkalmaid bizonyítani a rátermettségedet, mert jóval több feladatot bízunk rád, mint amennyit saját magad szerint el tudsz végezni, ám végül mégiscsak sikerül átrágnod magad rajtuk. Ne félj, a dicséret sem marad el! Jobban figyelj oda önmagadra!

OROSZLÁN

Idesgít, hogy mások tökéletlensége miatt te húzod a rövidebbet, neked kell elvégezned azokat a teendőket, amiket a többieknek kellett volna. Idővel ennek is meglesz az eredménye, ingerültséged pedig vezess le egy jó kis program keretében a barátaiddal!

SZŰZ

Már épp kezdted unalmasnak és magányosnak érezni magad, de hirtelen annyi bulimeghívást kapsz, amennyit még soha. Persze nem lehet mindegyiknek eleget tenni, most érdemes inkább az újonnan megismert barátaidnak kedvezni. Nyugodtan kényeztesd egy kicsit magad, megengedheted magadnak ezt az örömet.

MÉRLEG

Érzelmileg sebezhető leszel, még az építőnek szánt kritikák után is hatalmas depibe esel és sikertelennek érzed magad, pedig semmi okod nincs rá. Ne sajnáld magad látványosan, inkább ülj le, és egy barátoddal beszélj meg ezt a problémát!

SKORPIO

Nem tudod utolérni magad, folyton halogatod a kötelezettségeidet, aztán csodálkozol, ha a fejedre nőnek. Vedd rá magad, hogy szép sorban elintézd őket, hidd el, nem fog fájni. Az viszont igen, ha problémákat szül a hanyagságod. Iktass be edzést is az életedbe, szükséged van a testmozgásra.

NYILAS

Alighanem túlhajtottad magad az elmúlt pár napban. Észre sem vetted, de túlpörgöttél. Ilyenkor tavasszal a pihenésre és a testi-lelki megújulásra kell koncentrálni. A féktelen bulizás helyett inkább maradj otthon, hívd át a haverokat, és nézzetek meg egy jó filmet!

BAK

Hiába az esetleges tavaszi fáradtság, továbbra is húznod kell az igát, méghozzá igen erőteljesen. Nagyon kell koncentrálnod, ha lerobbanás nélkül meg akarod úszni ezt az időszakot, tudatosan kell táplálkoznod és mozognod. Ebbe még senki nem halt bele, valószínűleg neked is jót fog tenni.

VÍZÖNTŐ

Csalódhatsz a szervezőkészségedben, nem egészen úgy alakulnak a dolgok, ahogyan eltervezted, a hétvégi bulit egy csomóan lemondják, így már nincs is kedved az egészhez. Ne szomorkodj, változtass a programon, menjetek máshová, vagy egyszerűen maradj otthon és foglald el magad valamivel.

HALAK

Kellemes meglepetések érhetnek: akikről eddig úgy gondoltad, hogy nem szívelnek, most nagyon kedvesek lesznek veled, és még csak nem is valamilyen gonosz hátsó szándék vezérli őket. Ha benned sincsenek negatív érzések, nem tudnak ártani neked. Ebből indulj ki, és máris jobban meg tudsz bízni bennük!

Egészséges reggeli

Veled is előfordul, hogy reggelente addig szundiztatod a telefonodat, ameddig rá nem döbbsz, hogy kis híján elaludtál? Ilyenkor csak arra van idő, hogy gyorsan felöltözz, fogat moss, kicsit rendbe tedd az arcodat és a hajadat, s már szaladsz is ki az ajtón. Igen ám, de mi lesz a reggelivel, a legfontosabb étkezéssel?

Sokan a reggelit letudják azzal, hogy beletesznek egy szendvicset vagy péksüteményt a táskájukba. Az is lehet, hogy csak este veszik észre, hogy meg sem ették, tehát teljesen kimaradt a napból a reggeli. Az ő ellenpéldájuk, akik a hagyományos reggelit fogyasztják, a kiadós, nehéz ételeket, mint a kolbászos tojásrántotta, friss fehér kenyér felvágottakkal, s mellé persze jó cukros kakaó dukál. Az arany középutat kell megtalálni!

Soha ne induljunk el üres gyomorral otthonról! Ha éhgyomorral kezdjük a napot, nem fogjuk tudni megállni, hogy ne kapjunk be valamilyen cukros ételt: egy fánkot, egy csokit vagy hasonló nyalánkságot. Ez kifejezetten egészségtelen. Ha hirtelen felpörgetjük a vércukorszintünket a fent említett ételekkel, a szervezetünknek hamar szük-

sége lesz újabb adagokra, hiszen milyen gyorsan felment, olyan gyorsan csökken is újra a vércukorszint. Kerülendők a túlságosan zsíros ételek is, mint a sajt, a szalonna, a tejföl vagy a kolbász, hiszen ezekről meg a koleszterinszintünk lesz magas.

Ezek után felmerül a kérdés, hogy egyáltalán mit is fogyaszthatunk reggelire? A lehetőségek tárháza határtalan, csak egyet kell betartanunk: kis mennyiségben mindhárom alapelemből vigyünk be a szervezetünkbe. Reggelink tartalmazzon zsírt, szénhidrátot és fehérjét is. Lássuk a legegészségesebb reggelitippeket!

1. Zabpehely lenmaggal, áfonyával és mandulával. Ha egy kis mézet és fahéjat is adsz hozzá, magas tápanyagtartalmú reggelit kapsz.

2. Teljes kiőrlésű, alacsony cukortartalmú fitness müzli. Tejfel és gyümölccsel a legizgalmasabb.

3. Alacsony zsírtartalmú joghurt és müzli friss gyümölcsökkel. Esetleg szójajoghurtot is választhatsz.

4. Teljes kiőrlésű piritós grépfrúttal és mandulavajjal. Utóbbi egészségesebb a

mogyoróvajnál, mert sokkal több fehérjét tartalmaz.

5. Gyümölcskockát almával, narancssal, banánnal, körtével, szőlővel, dinnyével, bogyós gyümölcsökkel, leöntve egy kis citrom vagy lime levével. Nagyon finom íze lesz.

6. Fehérje-shake alacsony zsírtartalmú vagy szójatejéből, áfonyából, eperből, mandulavajból, esetleg zabkásából. Utóbbit lenmaggal is helyettesítheted.

7. Paprikás rántotta tojásfehérjéből készítve. Tegyl hozzá egy kis olívaolajat, esetleg némi zöldséget: brokkolit, hagymát, cukkinit, illetve paprikát. Egy szelet piritós is jár hozzá.

8. Zsírszegény túró gyümölccsel. A bogyós gyümölcsök és a citrusfélék illenek a túró ízéhez.

9. Zöldségek, feta sajttal és piritóssal. Jó például a paprika, a paradicsom, az uborka, nyakon öntve egy kis olívaolajjal. Mintha csak görög salátát készítenél.

10. Turmixban készült banán-shake. Mixelj össze banánt, kevés mézet és tejet, s már kész is a tápláló reggeli.

Szeretnéd, hogy selymes és puha legyen a bőröd?! Összeállításunkból megtudhatod a legkönnyebben elkészíthető bőrradírrecepteket!

Miért szükséges a bőrradírozás?

A bőrradírozás (peeling) eltávolítja az elhalt hámsejteket, ezáltal elősegíti a sejtmegújulást, serkenti a vérkeringést, csökkenti a mitisszereket, ugyanakkor selymessé és puhává varázsolja a bőrt. Az elhalt hámsejtek

Radírozásra fel!

megakadályozzák a bőr levegőhöz jutását, és a krémek hatóanyagainak felszívódását.

Kiknek és milyen gyakran ajánlott a peeling?

A pattanásos, mitesszeres bőrűeknek hetente, a kevésbé pattanásos bőrűeknek kéthetente ajánlott a bőrradírozás. Nem ajánlott a többszöri használata, mert roncsolhatja a bőrt.

Otthon elkészíthető bőrradírok

1. Tengeri só tejjel vagy olívaolajjal (testradír) – Két evőkanál tengeri sót keverj össze 3 evőkanál hideg tejjel vagy olívaolajjal úgy, hogy kenhető masszát kapj. Feküdj a kádba 10 percet, és miután egy kicsit felpuhult a bőröd körkörös mozdulatokkal dörzsöld át azt a masszával, majd bő vízzel öblítsd le. (Az olajos masszához tehetsz még néhány csepp citromot vagy citromillóolajat.)

2. Luffaszivacs és testápoló (testradír) – Vigyél fel testápolót a szivacsra, majd dörzsöld át vele alaposan a bőröd, és langyos vízzel öblítsd le!

3. Mézes-túrós arcradír – Egy teáskanál mézet keverj össze egy evőkanál túróval és két teáskanál cukorral, majd vidd fel az arcodra. Pár perc után öblítsd le!

4. Barnacukor és olíva olaj (testradír) – 3-4 evőkanál barna- vagy nádcukrot keverj össze, annyi olívaolajjal, amennyit a cukor felvesz. Pár percig dörzsöld át a tested, majd alaposan öblítsd le. Hetente egyszer-kétszer ajánlott.

5. Kukoricadara és tojásfehérje – Egy tojás fehérjét és annyi kukoricadarát keverj össze, amennyit felvesz. Háromtól öt perc alatt dörzsöld át a bőröd, majd alaposan öblítsd le! Ez mechanikai és enzimes peeling egyben.

Mire figyelj!

Mindig jól figyelj arra, hogy alaposan mosd le a maradék radírt az arcodról, testedről, mert hajlamos beleragadni a hajba!

Ha érzékeny a bőröd, használj olyan természetes radírt, mely kisebb szemcséket tartalmaz, így nem sérti meg a bőröd.

Radírozás után használj krémet, mert ilyenkor alaposan beszívja a bőröd.

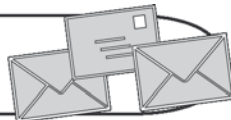
Charlie Sheen végleg kirúgták

A Két pasi meg egy kicsi című televíziós sorozat gyártója, a Warner Bros. Television bejelentette, hogy megszüntette Charlie Sheen színész szerződését. A sorozat forgatását februárban függesztették fel, miután Sheen több sértő megjegyzést tett a médiában Chuck Lorre producerre, aki egyben a sorozat egyik ötletgazdája is. A színész azóta egy sor, a legenyhébb megítélés szerint is indiszponált nyilatkozatot tett. Sheen azt állította, hogy „tisztá”, miután januárban kábítószer-elvonókúrán volt.

A folytatás: Charlie Sheen másnap 100 millió dolláros kártérítési keresetet nyújtott be a Warner Bros. Television ellen, amiért a társaság felbontotta a Két pasi meg egy kicsi forgatásáról vele kötött szerződést – jelentette be a színész jogi képviselője. A keresetet, amely külön alperesként nevezi meg Chuck Lorre producert, a sorozat szereplőit és a forgatáson alkalmazott televíziós stáb tagjait közösen indították. A felperesek szerint Lorre és a Warner Bros. egyoldalúan döntött úgy, hogy a szezon hátralévő részére nem fizeti ki sem Sheent, sem pedig a csapat többi tagját.

MIZUJS?

A Kínában 41. alkalommal megrendezett nemzetközi rajzversenyen (melyre több tízezer munka futott be a világ 48 országából) kitűnően szerepeltek a szabadkai gyerekek. Ezüstoklevelet **Pető Dávid** (J. J. Zmaj iskola) és **Berkes Beatrix** (EmArt Műhely) kapott – munkájuk megjelent az impozáns katalógusban is, oklevelet pedig a következő műhelyesek kaptak: **Korek Diána**, **Göblös Dorina**, **Gombos Roberta**, **Jelena Mijajlović**, **Leona Rogić**, **Ivana Parčetić** és **Isidora Perović**.

EMI

Dávid

Leona és Ivana

Jelena és Diána

Dorina

Hunyadi János iskola, Csantavér

2011. március 13-án a tavankúti Matija Gubec Általános Iskolában tartották a községi műszaki versenyt. Iskolánkban 12 tanuló vett részt. A verseny a munka megvédéséből és egy tesztből állt. Én egy napelemes családi ház makettjét készítettem el, de volt hajó, autó, traktor és más tárgyak is. Több helyezést is elértünk: László Nikolett, Petkovics Viktor, Veréb Roland, Hovanyec Judit 2. hely, Kovács Tamás és Hajagos Zsanett 3. hely. – **László Nikolett, 7. a**

Iskolánkban második alkalommal került megrendezésre a községi szintű magyar nyelvi és nyelvhelyességi verseny. Ezen a Hunyadi János iskola tanulói is

részt vettek. Büszkék lehetünk, hiszen nebulóink is igen szép eredményeket értek el: Hubai Dóra (7. b) 1. hely, Ander Patrícia (6. b) és Nagy Noémi (5. c) 3. hely. – **Pesti Enikő, 7. b**

Iskolánkban március 15-én ünnepi műsor keretében emlékeztek meg a magyar szabadságharcról és forradalomról. A kórus szebbnél szebb dalokat énekelt, és fiatal szavalóink is bemutatkozhattak.

A németországi maratonon a csantavériek is részt vettek. A lányok 40 km-t futottak, a fiúk 50 km-t, a felnőttek pedig 60 km-t. Három napot töltöttek ott. Iskolánkat Zabos Kata és Dulity Éva képviselte. – **Ander Patrícia, 6. b**

Nagyon büszkék vagyunk osztálytársnőnkre, Horák Emesére, aki

megszerezte a fekete övet. Most már nem húzunk ujjat vele, mert bizonyítottan jól karatezik. – **Anitics Adrián, 6. b**

Falunkban pénteken a hatodikosok vezetésével jártuk végig a keresztutat. Mind a tizennégy stációt körüljártuk, és a végén mindenki kapott egy csokit. – **Ludmány Viktor, 6. b**

Glorigije Popov iskola, Kisorosz

A kultúrotthonunkban megalakult a bábszínház. Alapítója Berta Irén tanító néni. Heten veszünk részt a munkában. Megkaptuk a szöveget, amely Mátyás királyról szól. Minden hétfőgőn gyakorolunk és már jól haladunk. Hamarosan bemutatjuk. Reméljük, hogy

még sok-sok darabot adhatunk elő. – **Berta Márta és Talpai Szindarella, 6.2 osztály**

Iskolánkban 2011. március 17-én megtartották a Kenguru versenyt. Minden osztályból legalább ketten, a legjobb matematikusok versenyeztek. Az eredményt még nem tudjuk. Várjuk a sikereket. – **Lackó Márta, 5.2 osztály**

Iskolánkban működik a diákpárliament a hetedikes, nyolcadikos diákok képviselőinek részvételével. Mostanában döntenek el, hogy mi legyen az iskolánk honlapjának a neve.

Március 15-én, a magyar szabadságharc napján történelmi filmet néztünk. Iskolánk minden felsős diákja megnézhetette. – **Berta Krisztina, 5.2 osztály**

Pályaválasztási teszt

1. Melyik tantárgy a kedvenced?

- a) Matek. (6)
- b) Idegen nyelv. (5)
- c) Irodalom, művészet, zene. (4)
- d) Földrajz. (3)
- e) Fizika és kémia. (2)

2. Mit gondolsz, mi az erősséged?

- a) Bármilyen kétkezi munkát szívesen elvégzek. (1)
- b) Könnyen szót értek az emberekkel. (6)
- c) Mindenben jó vagyok, amihez logikus gondolkodás kell. (4)
- d) Szívesen festek, zenét komponálok. (3)
- e) Mindig jó kedvre derítem azokat, akik maguk alatt vannak. (5)
- f) Mindent addig csinállok, amíg meg nem lelem a megoldást. (2)

3. Melyik tárgyat utálod?

- a) Idegen nyelv. (1)
- b) Biológia és kémia. (3)
- c) Földrajz és matek. (4)
- d) Történelem és magyar nyelv. (2)
- e) Zene és irodalom. (5)
- f) Mindent, amihez kézügyesség is kell. (6)

4. Mit csinálsz, ha egyedül vagy?

- a) Újságot vagy könyvet olvasok. (5)
- b) Rejtvényt fejtek. (6)
- c) Szörfölök a neten. (2)
- d) Tavasztól ősziig a szobámban vagyok. (1)
- e) Játsszom a hangszeremen, zenét hallgatok. (3)
- f) Képes vagyok óráig mobilozni a barátnőmmel. (4)

5. Mit csináltok szívesen a barátaitokkal?

- a) Mozizunk. (6)
- b) Esténként gyakran sétálunk, és közben dumálunk. (2)

- c) Átmegyünk egymáshoz, és társasozunk. (3)
- d) A suliban maradunk, és dumálunk. (4)
- e) Fürdőbe megyünk vagy sportolunk. (1)
- f) Shoppingolunk. (5)

6. Mit tanulnál szívesen?

- a) Azt, hogy hogyan kell autót szerelni. (1)
- b) Fotózást. (3)
- c) Egy újabb idegen nyelvet. (5)
- d) Tanulni a sulit után? Kizárt! (2)
- e) Bármit a netről, a PC-ről. (6)
- f) Szeretem a lelki témájú cikkeket, könyveket. (4)

7. Hogy bírod a kritikát?

- a) Ez a hangulatomtól és a kritika hangnemtől függ. (5)
- b) Mindig felhúszom magam rajta. (1)
- c) Csak nevetek a kritikákon. (3)
- d) Megpróbálom megbeszélni a kritikussal, mi a baja valójában. (4)
- e) Viszonzom: kölcsön kenyér visszajár! (6)
- f) Átgondolom, hátha tényleg bennem van a hiba. (2)

8. Milyen létszámú foglalkozásokat szeretsz a suliban?

- a) Olyanokat, ahol együtt vagyunk az osztálytársaimmal. (1)
- b) Csak azt, ahol egyedül tevékenykedhetek. (3)
- c) A kiscsoportos foglalkozásokat szeretem. (2)
- d) Nekem tök mindegy! (4)
- e) Ha csoportban kell dolgoznom, inkább háttérbe vonulok. (6)
- f) Szeretek csoportban dolgozni, ha én vagyok a csoportvezető. (5)

Milyen foglalkozás illene hozzád? Add össze a válaszaid melletti pontszámokat, és megtudod!

Értékelés

0–10 pont: Szereted a kétkezi munkát.

Szívesen végzel kétkezi munkát, nem ijedsz meg, ha nem az eszedet kell tornáztatni. Ha pakolni kell, rendet tenni, rád lehet számítani. Szereted a kreatív feladatokat, de a monoton melótól sem riadsz vissza. Érdekelnek a műszaki témák is, ehhez azonban nincs mindig türelmed.

11–16 pont: A kihívások embere vagy.

Különösen kitartó vagy abban, hogy utánajárg valamilyen kérdésnek. Szívesen nyomozol, kutatsz, utánaolvasol bármilyen témának – a lényeg, hogy legyen valami kutatnivaló. Lehetséges, hogy egy kutatóorvos lakozik benned? Ha ez túl nagy feladat, akkor is szívesen dolgozol egyedül – mégis az emberekért.

17–26 pont: Irány a művészet!

Bármivel szívesen foglalkozol, amiben használhatod a kreativitásodat. Legyen szó zenéről, irodalomról, festészetről vagy díszárgyak készítéséről, az ötleteid kiapadhatatlanok. Fontos, hogy ne olyan munkát válassz, ahol a monotonitás a lényeg, mert felőrölhet a beléd szorult kreativitás.

27–33 pont: Másokon segíteni!

Téged az tölt fel, ha segíthetsz másokon, ezért ezt a pozitív tulajdonságodat kell majd érvényesíteni a munkádban. Olyan foglalkozást keress, ahol segíthetsz az emberek lelki vagy fizikai problémáin, mások javát szolgálhatod a benned lévő segítőkészséggel, kedvességgel és azzal a ténnyel, hogy az emberek hallgatnak rád.

34–42 pont: Business-girl

Az üzleti életben kitűnően megtalálnád a helyedet, hiszen képes vagy másokat motiválni, logikusan gondolkodni, és minden helyzetben kiállsz az igazad mellett. Ha az idegen nyelvekkel is jól állsz, akkor senki sem akadályozhat meg abban, hogy menő üzleti karriert fuss be.

43–48 pont: A legjobb szervező

Imádsz szervezkedni: legyen szó iskolai programról vagy a barátnőid magánéletéről, te azonnal szervezésbe fogsz. Minden részletre kiterjed a figyelmed, így a munkádban is ezt kellene kamatoztatnod. Számolák, dátumok, randik – a te figyelmedet semmi sem kerülheti el.

BIZALMAS SOROK

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenkét éves vagyok, és nagy a gondom. Nem tudom, mit csináljak. Szerelmes vagyok egy fiúba, aki a barátnőmnek is nagyon tetszik. Nem mondtam meg neki, mert biztosan megharagszik rám. Én úgy látom, hogy a fiúnak én tetszem, ugyanis sokszor hülyéskedik velem, meg hasonló dolgokat művel. Az a gondom, hogyha megtudja a barátnőm, megharagszik rám, és nem akar majd többet barátkozni velem, és én ezt nem szeretném. Hogyan oldjam meg a dolgot? Kérlek, adj tanácsot!

Válasz:

Kedves Pipi!

Az igazság az, hogy jó lenne, ha mindkettőtök „szerelme”, szimpátiája a fiú iránt gyorsan elmúlna, mert a barátságotok biztosan megsínylené ezt a szerelmet. Az is nagyon fontos lenne, ha nyíltan beszélgetnétek a szimpátiátokról, mert mindkettőtök részéről óriási a valószínűsége, hogy vonzalomról, szimpátiáról van szó. Tizenkét éves korban még korai, hogy igazából járjatok valakivel. Elő kell vened a belső, a lelki patikamérlegedet, és megmérni, hogy mi is fontosabb számodra ebben a pillanatban, a barátság vagy a szimpátia, szerelem. Bárhogy is határozol, van jó és rossz oldala is a dolognak. Ha mégis a barátság mellett döntesz, a jövőben feltétlenül beszélgetsetek mindkettőtök gondjairól, ne legyenek hasonló titkaitok, mint most. Te tudod, hogy neki ki tetszik, viszont te nem mondtad el neki, hogy ki a te eseted. Ha mindketten tisztábban látjátok a dolgokat, könnyebb lesz dönteni is.

„Kedves Bori Mária és a Bizalmas sorok!

Óriási problémám van, ami miatt sokszor álmatlanul hánykolódom, és csak sírni tudok. Szerelmes vagyok egy fiúba, aki mellesleg az osztálytársam is, és így mindig együtt vagyunk. Az év elején megkérdeztem a barátnőmmel. Most meg én lettem belé szerelmes, és most már bármit csinállok, úgy tesz, mintha észre sem venné. Van, hogy órán néz rám, és mosolyog is. Aztán meg semmi. Mintha akaratlanul össze akarná törni a szívemet. Mit tegyek, hogy helyre tegyem a dolgot, és megváltozzon a viszonyunk?!

Ibolyaszál”

Válasz:

Kedves Ibolyaszál!

Sajnos serdülőkorban igen gyakoriak az ilyen helyzetek, amiben te vagy most. „Szerették egymást, csak nem egy időben” – írta egyszer egy névtelen költő. Az Élet sokszor állít bennünket olyan helyzetbe, hogy mi is megtapasztaljuk azt, amin mások keresztül mentek miattunk. Most te éled meg azokat az érzéseket, amiket a fiú is megélt, amikor közeledését eléggé durván elutasítottad. Így a jövőben jobban tudod majd, hogyan kell a másik nemmel viselkedni. Sokszor leírtam már a Bizalmasban, hogy úgy viselkedjünk másokkal, ahogyan mi is szeretnénk, hogy veleünk viselkedjenek. Az intelmeket pedig akkor hiszitek és fogadjátok meg, amikor már a saját bőrötökön is megtapasztaltátok a dolgokat. Azt hiszem, a fiún ejtett sebeid elég mélyek, és nem tudja magát túltenni rajtuk. Még egy ideig szomorkodj azon, hogy nem viszonzozza a szerelmedet, végül tegyél pontot a történetre. Biztos, hogy akad majd még egy-két fiú, szimpátia a közeljövőben, aki segít elfeledni a most megélt kudarcot. Addig is barátkozz fiúkkal, lányokkal, osztálytársakkal, utcabeliekkel, mert csak így tudod igazából megismerni a másik nemet, hogy a különböző helyzetekben

hogyan reagálnak, mi a jó, és mi a rossz számukra. Megtanulod a másik helyzetébe való beleélést, ami javítja az egymás közötti kapcsolato kialakítását, megértését. Tehát: BARÁTKOZZ!

„Kedves Bizalmas sorok!

A tanév elején egy új osztálytársnő érkezett hozzánk, akivel nagyon gyorsan összebarátkoztam. Időközben a »barátnőm« összebarátkozott azzal a lánnyal is, akit én már évek óta ki nem állok. Közölte velem, hogy annak a lánynak a társasága jobb, mint az enyém, és azóta állandóan velük lóg. A múlt héten azzal jött, hogy hiányzom neki, és újra szeretne barátkozni velem. Azóta nekem is van már egy másik jó barátnőm, akivel nagyon jól megértjük egymást. Érdemes újra kezdeni a barátkozást? Mi lesz, ha megint meggondolja magát? Kérlek, adj tanácsot!

Barátnők”

Válasz:

Kedves Barátnő!

Az az igazság, hogy az „új” barátnőd eléggé igazságtalanul járt el veled, hisz valójában nem kellett volna megszakítania a veled való barátkozást, kivéve, ha te nem állítottad ultimátum elé, hogy vagy te, vagy az a másik lány. Ami a továbbiakat illeti, a barátság olyan háló, amelyik több embert is elbír. Nyugodtan barátkozhatsz mindkettőjükkal. Ki kell próbálni milyen az, amikor mind a hárman együtt vagytok, és ha nem megy a dolog, külön-külön is lehet velük barátkoznod. Idővel kialakulnak azok az egymás közötti barátsági viszonyok, amelyek minden félnek megfelelnek. Igyekezz kizárni a baráti viszonyaidban a kizárólagosságot, mert ez sosem vezetett jóra. Mindenkinek meg lehet a maga helye az életében. Lesz, amikor az egyikkel vagy a másikkal egyedül találkozol, de lehetnek olyan helyzetek pl. moziba menés, amikor mind a hárman ott lehetnek, anélkül, hogy bárki közületek dúlna-fúlna a másik miatt.

„Kedves Bizalmas sorok!

Egy nagy gonddal fordulok hozzád. Már napok óta nyomaszt a dolog. Van egy szimpátiám, aki most már hetek óta idegesít. Üzenetet küldtem neki, hogy nagyon tetszik, amire ő rögtön azt válaszolta, hogy szeret. Amit én nem hiszek el, mert még nem is beszélünk négy szemközt, csak üzenetезtünk. Egy évvel idősebb nálam, és az iskolában úgy viselkedik velem azóta, mintha a csaja lennék. Én megmondtam neki, hogy nekem csak, de csak tetszik, de nem vagyok belé szerelmes. Nem akarom, hogy a csajának tartson. Mit tegyek, hogy észre térítsem?

MZ/X”

Válasz:

Kedves MZ/X!

Azt hiszem, rád nagyon is illik az a régi mondás, hogy: „Fogtam törököt, de nem enged!” Olyan fiúra futottál rá, aki nagyon szeretné, ha lenne csaja, mert az biztosan a menő srácok sorába emelné. Kivéve, ha már ő is kimutatta feléd a szimpátia jeleit. Te, megmondtad, mit és hogyan érzel iránta, és ez a részedről elég is. Ne izgasd fel túlságosan magad a viselkedésén. Ne feledd, hogy igen sokszor a tinik szájából hallott „szeretlek” nem ugyanazt jelenti, mint amikor felnőtt korban mondjuk ki ugyanezt. Biztos, hogy ha rövid időn belül, amennyiben te nem dűlsz-fűlsz rá és haragszol, nem lesz reakció a részedről, keresztül megy rajta a „szerelem”, és te újra nyugodtan élheted a tiniéletedet. Persze más-kerüljön sor.

Vadgesztenyevirág

A vén vadgesztenyefa ott állott a Duna partján. Kegyetlen, zord február végi nap volt: a nagy folyó még jégtablákat sodort, s a szél vadul, zabolátlanul nyargalászott, amerre csak kedve tartotta.

– Süvithetsz már, nyargalászatsz, úgyis rövid az idő! – bólogatott bölcsen a vadgesztenyefa, s a dolga után látott. Megüzente minden ágának:

– Készülődjete, nyújtózkodjatok, elég volt a szunyókálásból!

A kis rügyek is sorba álltak, hogy meghallgassák Fa anyó utasításait.

– Te a harmadik ágam hegyében leszel... Te gyöngye vagy, beljebb kell kerülnöd... Nézzetek csak... – vizsgálgatta az egyik rügyecskét – , úgy látom, elég erős vagy, hogy a koronámra tűzzelek...

Minden kis rügy megkapta kijelölt helyét, s már indultak is felfelé, hanem az egyik rügyecske váltig elégedetlenkedett:

– Én nem akarok a negyedik ágra kerülni, s hozzá még legbelül... Hiszen ott nem lát meg senki!

Fa anyó megcsóválta a fejét:

– Ej, hát hová akarsz menni? – kérdezte haragosan.

– Fel, fel a koronára, s annak is a hegyibe. Senki se legyen körülöttem, sem mellettem. Azt akarom, hogy mindenki csak alattam legyen!

– Az az én dolgom, hogy kit engedek fel oda! – mondta a vadgesztenyefa. Aztán csöndesen hozzátette: – Jobban tudom, mint te, hogy ki való a koronámra...

– Pedig én csak azért is ott leszek! – felelt a kis rügy, s meg sem várta Fa anyó válaszát, elindult felfelé.

Aki előtte járt, azt félrelökte, aki mellette jött, azt megelőzte, s nem is állt meg, amíg fel nem ért a gesztenyefa koronájára, annak is a legisleghegyibe. Kicsit szédült idefent, de azért boldog volt, hogy sikerült a dolog!

Jött aztán egy másik rügy, akit Fa anyó küldött fel ide: de a nagyragyó rügyecske gorombán elkergette:

– Én voltam itt előbb, te keress magadnak más helyet!

Most már nyugodtan szunyókált, csak néha kukkantott ki:

– Tavasz van-e már?0

És mert fázott még, hát magára húzta a ragacsos, bolyhos dunnácskát, s álmodozott...

– Milyen szép is lesz idefent, ha majd melegen süt a nap... Enyém lesz a legeslegszebb gesztenyevirág. Az emberek pedig megállnak a fa alatt, és egészen külön csodálnak engem... Mert, hogy odafent mindenki észrevesz, az bizonyos!

Jött aztán az első, langyos napsugár. Körülcsołgatta a rügyeket, de talán a legtöbb jutott belőle Rügyecskének ott, a fa leghegyiben. Most örvendezett csak igazán! Úgy ragyogott a barna-vörös fejecskeje, mintha fényesre töröltették volna!

Másnap friss szél fújdogált, s játékosan hintáztatta a rügyeket. Rügyecske boldog volt, és hintázás közben letekintett testvéreire:

– Ebből is több jut nekem – örvendezett magában.

Éjszaka azonban hideg volt még: a kis rügyek borzongva bújtak az ágak alá meg a fa derekához. Védelmet, segítséget kértek Fa anyótól. Mi tagadás, Rügyecske is didergett odafent, de aztán arra gondolt, hogy ő a legszebb, a legerősebb, hát csak nem ijed meg egy kis hidegtől!

S keményen állta a sarat.

...Valahogy azonban elmúltak a zord, kora tavaszi napok, a hideg, viharos éjszakák. A tél végleg elköltözött a Duna partjáról, s a napsugárkövetek mind sűrűbben érkeztek a földre. Ébredt, éledt az egész világ! A kicsi rügyecskék ujjongva pattantak fel: apró, gyűrött ruhájú, zöld levelekkel köszöntötték a tavaszt. Hamarosan csupa merő halványzöld selyembe öltöztették a vén gesztenyefát. A levelek között pedig karcsú bimbók fürödtek a napsugárban.

Rügyecske odafent ugyancsak igyekezett. Gyönyörű leveleket bontott ki, s boldog-büszkén dajkálgatta bimbóját:

– Te leszel a legeslegszebb gesztenyevirág... – dalolta neki harmatos hajnalokon...

A budai hegyekben csodálatos májusi dalt csilingeltek a gyöngyvirágharangocskák azon a hajnalon, amelyen kinyíltak a gesztenyefa virágai. Mint a karácsonyfa gyertyácskái, úgy álltak szép sorjában az ágakon. Tiszták, fehérek voltak, s minden kis szírom belsejében pici, rózsaszínű szív ékeskedett.

Odafent, a fa hegyében is virággá nyílt a bimbó. Gesztenyevirág valóban, mintha egy kicsivel pompásabb lett volna a többinél. Fehér volt, mint a frissen hullott hó, s szívecskéje pirosan dobogott. Napfény csókolgatta, szellő elringatta, rózsaszínű hajnalokon friss harmat mosdatta.

A szép virág boldog volt: csak néha nézett le a többire.

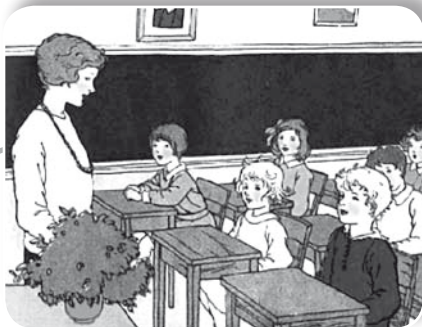
Egyszer aztán elbújt a nap, hogy nem is látszott ki a sűrű, fekete felhők mögül. Először csak a szél fújt, de aztán átadta helyét a viharoknak. Az pedig zúgva, bögve nyargalt végig a Duna partján, csavargatta, recsegett a fákat, az ágakat. Sűrű, hideg esőt is hozott magával, s Gesztenyeanyó levelei gyűröttek, tépetten csüngtek alá: de még így is óvták, vigyázták a gyenge, hófehér virágokat.

Csak Gesztenyevirágot nem védte meg senki. Hiszen olyan magasan volt, hogy még saját levelei sem értek fel hozzá. Vihar pedig nekiment, tépte, cibálta, piros színű patyolatszirmait rendre lesodorta.

Gesztenyevirág hajladozott, ingadozott: a vihar erősebb volt nála. Letörte, s Gesztenyevirág alétan hullott Fa anyó ölébe. Az pedig magához ölelte engedetlen, szép gyermekét, és csöndesen elringatta...

Szekeres Ilona

Van, hogy örömmel, van, hogy kedvetlenül, de napjaid nagy részét az iskolapadban töltöd. Itt alakulnak ki az első barátságok és szerelmek, tehát ide köt ifjú korod legtöbb élménye. Ám az iskola első-sorban „munkahely”, ahol bizony viselkedni kell...

Azt mondják az okosok, hogy az iskola a második otthonunk. Ez azért van, mert az ideje nagy részét minden tanuló a suliban tölti. A suliban teljesen más viselkedési szabályok érvényesek, mint az otthoni környezetben. Az iskolában nap mint nap kapcsolatba kerülsz a tanáraiddal és a diák-társaiddal. Valószínűleg számodra is inkább az előbbiekkal való kommunikáció szokott problémát jelenteni. Ne izgulj, nem te vagy az egyetlen, akinek nehézséget jelent, hogy

miként közelítsen tanáraihoz, hogyan fejezze ki magát, miként mondja el közlendőit, gondolatait.

Alapszabály, hogy a diáknak mindig tiszteletteljes udvariassággal, egész mondatokban kell beszélnie a tanáraival. Először is mindig köszönj nekik! Nemcsak akkor, ha az iskolában találkozol velük, hanem az utcán, a színházban, a moziban, bárhol. Tartsd nyitva a szemed, és mindig próbáld meg észrevenni őket az utcán is! És még csak véletlenül se fordítsd el a fejedet, ha meglátod valamelyiküket szembejönni! Így ugyanis mégjobban felhívod magadra a figyelmet.

Ha megszólítod a tanárodat, akkor a tanár úr, tanárnő, tanár néni, tanár bácsi mellé tedd oda a „kérem” szócskát! Így sokkal udvariasabb, és meg fogod látni, hogy ha tisz-

teletteljesen beszélsz, akkor ő is ugyanígy fog viszonyulni hozzád.

Bármennyire is önérzetes vagy, kénytelen leszel elfogadni, hogy a tanár-diák kapcsolat egyfajta függőségi viszony. Nem vagytok egyenrangúak. Persze ez nem azt jelenti, hogy te alacsonyabb rendű vagy, csak annyit, hogy ő már felnőtt, tanít téged, és – még ha ezt sokszor nehéz is elfogadni – a koránál fogva sokkal több tapasztalattal rendelkezik, mint te. És jót akar neked! Még akkor is (vagy annál inkább?!), ha olyankor hív ki felelni, amikor éppen nem tanultál, és egyest vagy intőt ad neked.

De ne csüggedj: nem biztos, hogy a katedra túloldalán könnyebb az élet. Lehet, hogy egyszer majd te is megtapasztalod, hogy milyen. Addig azonban élvezd a diákéveket.

ZSIBONGÓ

Egy kis illemtan Az iskolában

Bolondos április

Aprilis elseje a bolondok napja, a tréfálkozások, jókedvű átverések napja, amikor a viccesebb kedvűek rettegésben tartják embertársaikat a beugratásaikkal.

Maradtak ránk feljegyzések, melyek szerint már az ókori görögök szenteltek egy napot a nevetés, a jókedv istenének. Európa szinte minden országában megtartják a vígasságok napját. Az április elsejei beugratás az ókori tavaszkezdő örömnépekre vezethető vissza, a németektől jutott el hozzánk is. Elsősorban a városi lakosság körében gyökeresedett meg.

Senki sem szereti, ha beugratják, de ez a nap mégsem tel-

het úgy el, hogy ne próbálnánk mi is másokat átverni, esetleg felvidítani. Sőt sokunk azzal a gondolattal kel fel ezen a napon, hogy valakit biztosan megviccel, már jó előre kitervel a maga kis tréfáit. Franciaországban például április elsején úgy viccelik meg egymást az emberek, hogy kis halfigurát akasztanak szétszórót és figyelmetlen ismerőseik hátra. Spanyolországban december 28-án tréfálják meg egymást. Magyarországon a legtöbb iskolában április elsején „fordított napot” tartanak. A tanárok beülnek a padokba, a diákok tanítanak.

Tehát, mindenki legyen óvatosabb, jobban figyeljen a család, barátok „ármánykodásaira”...

Arra viszont ügyeljünk, hogy mindig tudjuk, hol a határ, és egy kedves móka, ugratás ne menjen át bántó, durva tréfába!

Csanádi Imre Kelekótya április

*Hónapok
bolondja!
Lobog a felhők
vad rongya.
Hol süt, hol esik,
hol kalap kerekedik.
Bimbóra
ring a lepke:
hóba hanyatlik,
fergetegbe.
Méhecskének
dermed szárnya:
fölgeng
a napsugárra.*

*Április,
április:
arany fény is,
zápor is.
Forrón
ölelget,
dérrel
diderget.
Tavasz mégis,
kikelet:
birkózza le a Telet
Tavasz ő,
Nyarat hoz –
csak egy kicsit
kolontos.*

Fésűs Éva Áprilisi tréfa

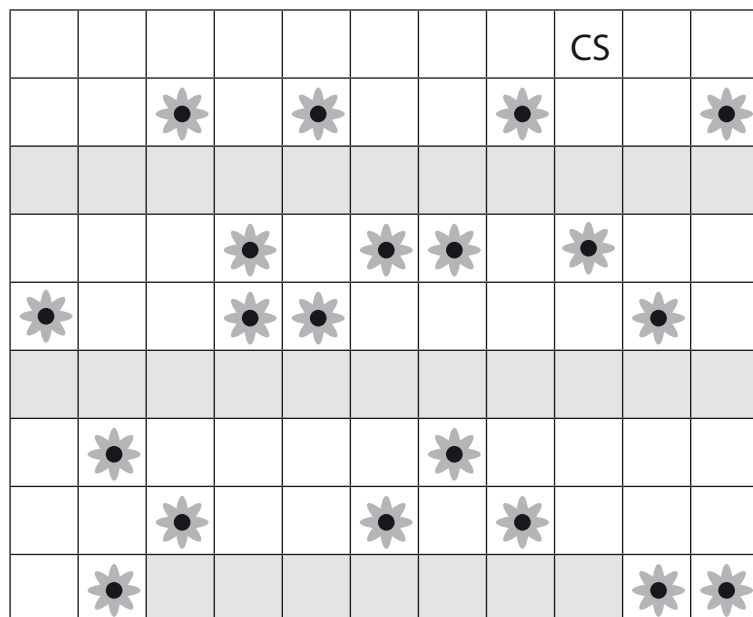
*Fütyörész egy pajkos
szélgyerek,
bolyhos barkaágak
lengenek,
ragadós rügyecskék
bomlanak,
pilleszoknyát szárít
déli nap.*

*Odafent egy felhő,
csöpp fodor,
égi réten árván
bandukol,
eltévedt a szélben,
pityereg,
könnye futó zápor,
lepereg.*

*Iszkol a sok hangya,
hazafut,
de mire elérnék
a kaput,
áprilisi zápor
el is áll,
jót nevet a huncut
napsugár!*

TARKA OLDAL

Berakós trejtvény

– Milyen helyes kiskutya! Hogy hívják?

– ...

A választ megtudod, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat a rejtvenyrácsba.

Kétbetűsek: DÁ, DE, DR, EI, EZ, HA, JÉ, OD, UN, ZO.

Hárombetűsek: ADD, CSEN, ERA, EKE, INA, KIT, MEO, TEL.

Négybetűsek: ADÁN, AIDA, HAJÓ, IOTA, KIEZ, LAKÓ, LIDO, ZENE.

Ötbetűsek: AMATI, MÁTOL, MARJA.

Hatbetűsek: MONGOL, SZERDA.

Tizenegy betűs: ZSÁKBAMACSKA.

Betűrejtvények

1

	K	
KRT		Y
	O	

2

	ZI	
P		TA
	A	

3

S	15
---	----

4

Ó	F	A
H		GY

Skandináv rejtvény (12.)

Rejtvényünkben az egyik legismertebb tavaszköszöntő népdal első sorát rejtettük el.

VÍZBEN ÉL FÉL ÖT	KÖTŐSZÓ VALAMERRE	SAJNÁL OLASZ IGEN	TINI NŐSZIROM	ELÉRI FORDÍTVA ZAMBIA	VAS BETŰI TALÁL
LANTÁN	KERESZT- FELIRAT CSONTHÉJÁS GYÜMÖLCS	LÉTREJÖN			
FOGYASZT- HATJA	450 TUD REPÜLNI	Á. I. T. ÉLET PÁROSAI	MESSZIRE CSŐK VÉGE	EZ IPAROS	
DEHOGY! MÁTKA	NÉMET IGEN ZOMÁNC	CSAVAR VILLAMOS- ENERGIA	HAGNTALAN ESTE PORCIÓ	NÉVELŐ MÉG LEJEBBRE	TAMÁSKA
NÉVELŐ NAGY BOGRÁCS	BÖLCSŐDE A MULT IDŐ JELE	HATÁR- IDŐRAG	SUGÁR ROMÁNIA	TELEVÍZIO	TÉNY ARGON
	POSTAI HÍRTOVÁB- BÍTÁS VATIKÁN			FORDÍTVA PART SZERBÜL EGY	

A fekete lovag

Hunyadi József regényéből
írta és rajzolta Fazekas Attila

Boromissza úr a fogát csikorgatja: a négy szőkevénynek nyoma veszett, de felbukkant helyette egy toborzótiszt, aki beleüti orrát Lopottkő urának ügyeibe.

166

Embereimet megcsúfolja! Az átkozott parasztok megváltóként fogadják a Fekete Lovagot.

Ej, ne tehetetlenkedjék, apámuram! Küldje rájuk Márkiai Jakab főinkvizitort, majd ő észre téríti a büdös parasztját! Csengő aranyért még áruló is akad köztük.

Végszóra berúgják a kocsmá ajtaját.

169

Megvagtok hát, jómadarak! Aki moccan, halál fia!

167

Mi tagadás, a Fekete Lovag megrészegül a lelkes ünnepléstől.

Úgy lesz cimborák, hogy a felvonóhíd legördül, ujjong a nép és én elordítom magam: hé, te akasztófárávaló Boromissza, állj elélem!

Aztán felébredsz, mert a kezéd egy vödör vízbe ér.

168

Kuss, te lúdtollforgató!

Már megbocsássatok, de mit képzeltetek, a két Boromissza ölbe tett kézzel, fogvacogva vár bennünket?

Nádvágó Pált, Boromissza úr familiárisát mered csúffá tenni, te senkiházi! Majd Jakab tisztelendő úr ellátja a bajotokat. Vigyétek őket!

170

(Folytatjuk)

A Bessenyei-emlékház

Többünket már a település neve is nevetésre – vagy legalábbis mosolygásra – ingerelt. Milyen szeg az, amely a bakon van, s milyen bakról van szó, minthogy mindannyian legalább két jelentését ismerjük a szónak. Egyrészt bizonyos állatfajták himje (pl. őzbak, bakkecske), másrészt a róla elnevezett fűrészállvány. S egyáltalán – azonfelül, hogy ha ezt a települést keressük fel, a filozófus és testőrör Bessenyei György nyomában járunk – milyen turistalátvánnyal szolgálhat számunkra egy alig ezer lelket számláló Hajdú-Bihar megyei (egykor Bihar vármegye; ma Románia szomszédos területét nevezik Bihar-nak/Biharságnak) falucska? A magyarországi meghatározások értelmében: község. Nekem erről mindig az a kérdés jut eszembe: miért számít egyesek szemében szegényfoltnak a falu megnevezés. Persze van logikus (de elfogadhatatlan) magyarázata: a falu évszázadokig az elmaradottság helye volt, s a szocialista érában a korabeli retorika nem tűrte ezt az elmaradottságra utaló kifejezést. (Pedig az elmaradottságon a megnevezés nem módosít!)

A faluba érkezve mindkét kérdésünkre kellemes meglepetést okozó választ kaptunk, s emellett a látvány, a látnivaló is érdekességeket tartalmazott számunkra. Útvezetőnkől tudtuk meg, hogy a Sárréten, Berettyóújfalutól 7 km-re fekvő település nevének több valószínűsíthető jelentése van. Első írásos említése 1434-ből származik (Bakonzeegh), de feltehetően a település korábbi története összefonódik a szomszédos Aka község történetével, melyről már 1283-ból van írásos emlék. Aka várának birtokosai a Berettyó folyó itt kialakult zugában (szegében) legeltették kecskéiket (bak), ez lehet a magyarázata a Bakszeg/Bakonszeg elnevezésnek. A község nevének eredetéről alkotott másik elmélet szerint az erdélyi „bakony” szó – mely erdős területet jelent – és a már említett szeg, szeglet szó összetételéből előbb Bakonszeglet majd némi rövidítéssel a ma ismert Bakonszeg lett. A helység neve Pusztakovács volt, de a két településrész összeolvadását követően Bakonszeg lett a mai település neve.

Ami a másik dolgot illeti: egy szót kell mondanom rá. Amikor azt látom bizonyos térségekben, hogy a környezetüket és kevéske kulturális örökségüket megbecsülő lakosok még igen kevés és szerény látványosság esetén is milyen nagyszerű falusi turizmust teremtenek – úgy érzem, kinyílik a bicska a zsemben. Mert mindjárt arra gondol az ember,

A tiszaberceli kúria

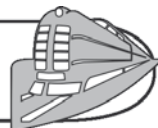

Bessenyei-dombormű

hogy honnan származik: pl. a csodálatos Duna vagy a Tisza mellékéről, amelyeknek vidéke, árterülete a természet csodáit alkotja meg: a hozzá kapcsolódó mellékágak, kisfolyók (pl. Mosztona), patakok, erek, tavak és csatornák (pl. a Ferenc-csatorna) világa révén oázisnak tűnnek Sárrét mellett. Mégsem használja ki a mi térségünk embere bővelkedő lehetőségeit, miközben még művelődéstörténeti emlékhelyekben is bővelkednek városaink és településeink.

Épp ezért hajtottunk fejet a bakonszegiek előtt, akik még akkor is ápolják a 18. század végén itt élt és alkotott, 1811-ben itt is elhunyt írójuk, Bessenyei György örökségét, ha az aktuális politika (a nagyobb városoknak kell az emlékhely!) miatt 1940-ben kihantolták szegény Bessenyei hamvait, és Nyíregyházára szállították. Bessenyei annak idején papi szertartás nélkül (ez szerénységét, remeteségét, illetve felekezeti meghasonlottságát jelzi: nem volt ateista, legalábbis nem a szó mai értelmében), katona lévén: teljes fegyverzetével és lovával együtt temették el a saját kertjében. A sírhely a – legalábbis a Duna és a Tisza sodrásához szokott ember számára – lustán folydogáló Berettyó partján, ma már a Bessenyei-kúria mezsgyéjén kívül fekszik. Látható és látogatható. A helységben egyébként az a legenda kering, miszerint az író hamvai még ma is eredeti helyükön nyugszanak. A negyvenes években az exhumálók nem tudták, hogy Bessenyei mellé temetkezett húséges juhásza is: az ő maradványait szállították el... A Bessenyei-lakóház ma múzeumként várja látogatóit: végtelenül puritán, szerény hajlék. Egy nagyobb és jobban karbantartott parasztház.

UTAZZ VELÜNK!

Bakonszeg

A 15. században az Izsáky és Bessenyei családok voltak a földesurai. A török harcok idején elnéptelenedett, majd újjáépítették. A község a 19. században a Rhédey és a Vay család birtoka volt.

Bakonszegen egy másik épület, a késő barokk stílusú Nadányi-Miskolczy-kúria is felkeltheti érdeklődésünket.

Bessenyei György egyébként másutt, Tiszabercelen született. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye északnyugati periferiális részén a Lónyai-csatorna és a Tisza által közrezárt területen, annak is a nyugati részében található. Tiszabercel Nyíregyházától légvonalban 23 km-re van. 1436-ban épült református temploma őrzi őseinek emlékét: a templom homlokzatában a Bessenyei család címere van befalazva, felirata:

„In laudem dei viventis renovatum est per generosum dominum Balthasar Bessenney de Nagy-Besseneó: die 24 apr. anno 1634.”

A toronyban lévő 170 kg súlyú harang ugyancsak Bessenyei Boldizsár ajándéka, melyet 1638-ban öntetett Eperjesen.

A Sárrét, az a tájegység, ahol az említett települések helyezkednek el, még pusztaságában és kietlenségében is nevezetes kultúrtörténeti terület. A későbbiekben szó lesz róla. Most csak néhány sor álljon itt Szabó Magda Régimódi történeti című tanulmányából:

„A vármegye földjén a negyedkori lerakódásokat, amelyekből ősemlősök csontjai kerültek elő, homok, agyag és televényföld fedi. A tél igen hideg, a nyár forró itt, ez hazánk egyik legszárazabb vidéke. Sem a mocsaras, lápos Sárréten, sem a megye szilárdabb területén nincs szikla, kő, szabályos, minden évben járható út tehát nemigen van még akkor, amikor ennek a történetnek a hősei megszülettek, közeledni hirtelen, gyalog vagy lovon egyaránt súlyos probléma nemcsak a dágványos részeken, voltaképpen mindenütt. A folyók csak elvben hajózhatóak, a Hármaskörösön ugyan járhat gőzhajó, a Fehéren meg a Feketén viszont csak lóvontatású dereglye mozoghat, esetleg tutaj, a Berettyó irama meg olyan tempós, hogy a csolnakot is alig mozdítja meg.”

Bence Erika

Nem hagyják magukat

gen nagy tarkaság jellemzi a mai zenevilágot, mindenféle értelemben. Amíg gombamód jönnek fel az új tehetségek, addig a régi együttesek, előadók sem hagyják magukat. Sőt, olyanok is új albumokkal jelentkeznek, akik már rég lepték meg kiadvánnyal a rajongóikat, és lassan már teljesen kifelejtették őket a mostani zeneéletből. Néhány ilyen együttes, előadó új vagy készülő albumára hívjuk fel a figyelmet, hátha nálad is bevágódnak.

A nyolcvanas évek szinti pop királyai

Depeche Mode

Vince Clarke 1980-ban alapította meg a Depeche Mode-ot, Martin Gore-ral, Dave Gahannel és Andrew Fletcherrel. A billentyűs az első, az 1981 őszi kiadott *Speak & Spell* album után távozott a zenekarból. Helyére Alan Wilder érkezett, aki az elektronikusabb hangzás felé terelte az együttest. Ő végül 1995-ben intett búcsút társainak, a csoport azóta trióként működik. Vince Clarke 1983-ig Alison Moyet énekesnő társaságában, a 2008-tól ismét aktív Yazoo duóval hódított, 1985-től pedig az Andy Bell-el alkotta Erasure-rel szerepel az élvonalban. Azt rebesgetik, hogy jelenleg ez a formáció is új stúdiólemezen dolgozik. Az ötvenedik életévét 2010. július 3-án betöltött Vince Clarke még tavaly hírül adta, hogy közös, technó- és dance-hangzású albumot készít Martin Gore-ral. A napokban bejelentette, hogy végeztek a munkálatokkal, de a CD megjelenési dátuma egyelőre még nem ismert. A Depeche Mode remixelmezének kiadási időpontja viszont már publikus, áprilisban kerül a boltokba. A korongra Vince Clarke is készített remixet.

Az angyali hangú énekesnő

Kate Bush

Kate Bush májusban jelentkezik új albummal. A *Director's Cut* című lemezen régebbi dalait „gondolja újra” az énekesnő. Az első kislemez már áprilisra várható. Az énekesnő az 1989-es *The Sensual World* és az 1993-ban megjelent *The Red Shoes* lemezeinek néhány szerzeményét bújtatja új köntösbe legújabb albumán. A *Director's Cut* május 16-án jelenik meg.

Soul Asylum

Kate Bush elmondása szerint a dalokat nem vették fel teljesen egészében újra stúdióban, csupán azok egy-egy részét vagy zenei elemét dolgozták át, új hangzásvilágot kölcsönözve így nekik. Az első kislemez, eredetileg a *The Sensual World* album egyik dala, a *Deeper Understanding* átdolgozott verziója tehát áprilisban jelenik meg. Az album digitális formában, CD-n és vinillemezen is elérhető lesz a rajongók számára. Az énekesnő sajtója azt is elárulta, hogy Kate Bush teljesen új zenei anyagon is dolgozik mostanában, de ennek megjelenési dátuma még bizonytalan. Az énekesnő legutóbb 2005-ben jelentkezett új albummal.

Az eltűnt gyerekek himnuszát énekelik

Dave Pirnernek és csapatának egyelőre még név nélküli új albuma feltehetőleg az év második felében érkezik majd a zeneboltokba. A Soul Asylum legutóbb 2006-ban adott ki lemezt, de legtöbbször két dolog miatt emlékeznek rájuk. Az egyik a *Runaway Train* névre hallgató slágerük, amely méltán érdemelte ki az eltűnt gyerekek himnusza címet, a másik pedig az, hogy frontemberük a kilencvenes években Winona Ryderrel járt. A Soul Asylum az elmúlt években sem ült a babérait, gyakran koncerteztek, de legutóbbi stúdióalbumuk a *Silver Lining* megjelenése óta eltelt öt év. Most úgy néz ki, az új lemez megjelenésig már nem kell sokat várni. A zenekar állítólag gőzerővel dolgozik a tizedik albumuk dalain. Az énekes szerint az új anyag megjelenése a következő hat hónapban várható. A már befejezett dalok között van a *Gravity*, az *Into the Light* és a *The Streets* című szerzemény is. Az énekes azt is elmondta, hogy a lemez hangzása nem fog hasonlítani az eddigi számaikhoz. A dalok sokkal inkább egy új irányvonalat próbálnak majd meghatározni, amerre az együttes továbbhaladna. Dave Pirner azt is elárulta, hogy csaknem az összes énekes részt a New Orleans-i udvarának végében felállított pici stúdióban készítette, mivel így önállóbban dolgozhatott: – Az emberek valószínűleg azt hitték, többet nem hallanak felőlünk, de inkább csak arról van szó, hogy a saját szabályaink szerint készítjük a lemezt – állítja Pirner.

Összeállította: L. M.

Top 10

1. Kate Perry feat. Kanye West: *E. T.*
2. Lady Gaga: *Born This Way*
3. Rihanna: *S&M*
4. Jennifer Lopez feat. Pitbull: *On The Floor*
5. Chris Brown feat. Lil Wayne & Busta Rhymes: *Look At Me Now*
6. Dr. Dre feat. Eminem & Skylar Grey: *I Need a Doctor*
7. Black Eyed Peas: *Just Can't Get Enough*
8. Bruno Mars: *Grenade*
9. Kesha: *Blow*
10. Selena Gomez & The Scene: *Who Says*

Utálja az új frizuráját

Úgy tűnik, hogy a méregdrága sztárfodrászok sem dolgoznak mindig tökéletesen. A várandós Pink például alaposan ráfázott, amiért az egyik Los Angeles-i filmpremierre vadozatú frizurával akart megjelenni. Az énekesnő teljesen rövid, szürkés-kék hajjal libbent be a vörös szőnyegre, de mivel alig tudták megállásra bírni a riporterek, sejtetni lehetett, hogy nem elégedett a külsejével. A Twitter oldalán később elismerte, hogy utálja az új haját, és mérgesen csak ennyit írt: a nő, aki csinálta, teljesen elrontotta. A népszerűség és az internet átka, hogy ilyen helyzetekben a rajongók is elmondhatják a véleményüket. Ők bizony nem kímélték kedvencüket, kerek perccel kijelentették, hogy szerintük borzalmasan áll neki az új frizura. Pink válaszolt: – Köszönöm mindazoknak, akik kihangsúlyozták, mennyire utálják az új hajamat. Nagyon hasznos volt tőletek – jegyezte meg. Köztudott, hogy az állapotos nők különösen érzékenyek, így valószínűleg az énekesnőt is rosszul érintették a kritikák. Azt már csak zárójelben tesszük hozzá, hogy a fodrászok nem nagyon javasolják a hajszínezést a terhesség alatt, így nem világos, mi szükség volt erre a drasztikus beavatkozásra.

Kopaszodik és pocakot ereszt

Miután Tom Cruise hatalmas sikert aratott a Trópusi vihar című vígjátékban, ahol egy pocakos, kopaszodó ügynököt játszik, most úgy látszik Colin Farrellen a sor, hogy a felismerhetetlenségig elváltottassa a külsejét. Tom figuráját több tévéshow-ba is meghívták, díjátadókon vett részt, és a sztár mindig örömmel bújt a visszatásztó pasas

Illemhelyen fotózták

Kellemetlen helyzetbe került Jake Gyllenhaal az Austinban rendezett South-West Filmfesztiválon. A hollywoodi színész a legújabb filmjének népszerűsítésére érkezett az eseményre, majd amikor meglátogatta az illemhelyet, egy szemtelen rajongó követte őt. Ráadásul nem elég, hogy mögé lo-

pózott, de pofátlan módon egy fényképet is készített a színésztől. A hírek szerint kisebb dulakodás tört ki közöttük, és Jake Gyllenhaal végül – ki tudja milyen módszerrel – rávette a lesifotóst, hogy azonnal törölje a fotót. Az eset persze kiderült, és amikor egy újságíró rákérdezett, hogy pontosan mi is történt, a sztár nevetve csak ennyit mondott: – Igaz a történet. Azt gondolom, hogy olyan helyen voltunk, ami teljesen a magánszférához tartozik, remélem ezt mindenki megérti, és egyetért velem – mesélte Jake Gyllenhaalnak, akinek közben sikerült a munkájára koncentrálni. Egy kis reklámot csinált a Source Code című thrillernek, amit nem mellékesen Duncan Jones, David Bowie fia rendezett.

A sztárok jótékonykodnak

Az elmúlt napokban több sztárról is azt olvashattuk, hogy különböző módon segítenek a Japánban történt földrengés és szökőár ártalmait. Sandra Bullock és Paris Hilton egy-egy millió dollárt ajánlott fel, de pénzt adományoz Miley Cyrus is. Lady Gaga egy speciális „Imádkozunk Japánért” feliratú karkötőt dobott piacra, míg Britney Spears kijelentette, hogy egy segélyakció keretében dalt ír a bajba jutott emberek megsegítésére. Az énekesnő biztosra megy, hiszen a vadozatú számot nem egyedül énekl, hanem ismert kollégákkal. A hírek szerint már meg-

állapodott például Katy Perryvel vagy Justin Bieberrel. A dal által a rajongók is segíthetnek a katasztrófa sújtotta országnak. Britney egyébként feltette az internetre a legújabb klipje forgatásán készült képet, amin az látszik, hogy ezúttal a rockos szerelésnek hódol, a harisnyája csupa lyuk, a lábán pedig prémis csizma van.

bőrébe. Valószínűleg ezt a fajta szabadságot irigyelte meg Colin Farrell, aki szintén egy hasonló karaktert játszik a Horrible Bosses című filmben. A hollywoodi szépfű eddig

csak szívtiprókat vagy vonzó külsejű akcióhősöket alakított, most viszont alig lehet ráismerni az új fizimiskájára. Az ír színész ezúttal jó pár kilóval többet nyom, kevés a haja és borzalmas cuccokban jár. Persze mindez a sminkesek és maszkmesterek munkájának eredménye. Egyelőre legalábbis nem kell attól tartaniuk a rajongóinak, hogy kedvencük lezúllott. Colin Farrell örül az új külsőnek, mert így bebizonyíthatja, hogy jó színész, és nem csak a jóképűségének köszönheti a jó filmekben kapott lehetőségeket. A Horrible Bosses című vígjátékban egyébként Jennifer Aniston, Kevin Spacey, Jamie Foxx és Donald Sutherland is szerepel.

Liszt Ferenc neves magyar zeneszerző, karmester és zongoraművész születésének 200. évfordulója alkalmából a Zentai Önkormányzat, a zentai Thurzó Lajos Közművelődési Központ, a budapesti székhelyű Égtájak Kulturális és Közművelődési Egyesület és a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet 2011. május 12-e és 15-e között megrendezi az Énekelt Versek XVI. Zentai Fesztiválját, amelynek idei díszvendége Orcsik Roland óbecsei születésű, Faludy- és Sinkó Ervin-díjas költő, a Rozsdamaró és a Holdnak, Arccal című kötet szerzője. A szervezők ezúttal is bemutatkozási lehetőséget kínálnak mindazoknak a szölistáknak és együtteseknek, akik, illetve amelyek énekelt verseket adnak elő saját megzenésítésükben. A versenyen való részvétel feltétele, hogy a benevezők műsorán legalább három megzenésített vers szerepeljen. Ezek közül az egyik Orcsik Roland költő Ropog a hó című verse. A legjobbak meghívást kapnak a versenyre, amelyet, 2011. május 13-án, pénteken 18 órától a zentai Művelődési Házban a műfaj legjelesebb képviselőiből álló zsűri előtt rendezünk meg. A verseny fődíjai: 1. díj: 12 000 dinár;

2. díj: 10 000 dinár; 3. díj: 8000 dinár. A zsűri tagjai: Radványi Balázs énekes-zeneszerző, a Kaláka együttes tagja, a zsűri elnöke (Budapest); Orcsik Roland költő, irodalomtörténész (Óbecse-Szeged); Skorutyák Veronika, az Újvidéki Rádió zenei szerkesztője (Újvidék); Szógi Csaba író, költő (Zenta) és Verebes Ernő zeneszerző-költő (Zenta).

Jelentkezni 2011. április 24-éig lehet a kötelező versenydalt tartalmazó hanglemez (CD-ROM) beküldésével, amelyhez a pályázókról és a többi versenyzőről is rövid ismertetőt kérünk. Postacím: Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, 24400 Senta/Zenta, Posta utca 18., Szerbia. Telefon: +381(24)812-603 (V. Boros Gabriella), mobiltelefon: +381(63)569-247 (Hajnal Anna), +36(30)962-8790 (Goldschmied József), villámpostacím: info@vmmi.org.

A felhívás és a versszöveg megtalálható a

www.vmmi.org

és a

www.tlkk.org honlapcímen is.

Felhívás az Énekelt Versek XVI. Zentai Fesztiválján való részvételre

Orcsik Roland Ropog a hó

*Ropog a hó talpunk alatt,
Kondul a testünk, szélütötte:*

Bim-bam-bom.

*Menetelünk az éjszakában,
Csípős hidegben kong a táj:*

Bim-bam-bom.

*Magába nyel az éhes erdő,
Belénk bűg az éber harang:*

Bim-bam-bom.

Ropog a hó talpunk alatt,

Bim-bam-bom,

Bim-bam-

Bom.

Röviden a fesztiválról

Az Énekelt Versek Zentai Fesztiválja a zentai Zyntharew együttes és a zentai Thurzó Lajos Közmű-

velődési Központ kezdeményezésére jött létre 1995-ben a budapesti Kaláka együttes nagyfokú szakmai támogatásával. Mivel a fiatalokat, szórakozásukat a zene nagymértékben jellemzi és neve, a fesztivál elsődleges célja lírai és zenei anyanyelvük erősítése és fejlesztése, valamint az a szándék, hogy minél több fiatal figyelmét felkeltse az igényes és értékes vajdasági magyar kortárs költészet és dallamanyag iránt. A versenyprogramban való részvétel feltétele ugyanis, hogy a versenyzők műsorán legalább három megzenésített vers szerepeljen. Ezek közül az egyik mindig a szervezők által megadott költő verse: 1995-ben Fehér Ferenc Zentai hajnal, 1996-ban Tóth Ferenc Naphívogató, 1997-ben Koncz István Vereség, 1998-ban Petőfi Sándor egyik, szabadon választott költeménye, az 1999-ben meghirdetett, de elmaradt fesztivál verse Tari István Kiadó a keresztút, 2000-ben Böndör Pál Széthullás és Weöres Sándor Ének a határtalanról, 2001-ben Beszédes István Háló, 2002-ben Papp József Mit szeret a luftballon?, 2003-ban Cs. Simon István Fehér árnyékú madár, 2004-ben Tari István Szorongó fehérségben, 2005-ben egy József Attila-vers és Jung Károly Könnyű szél, dallam, 2006-ban Sinkovits Péter Szótagolt alázatkereső, 2007-ben Szügyi Zoltán vajdasági születésű, ma Budapesten élő költő A magad helyén, 2008-ban Verebes Ernő zentai költő-zeneszerző Folyók fölött, 2009-ben Fenyvesi Ottó topolyai születésű, ma Veszprémben élő költő Maximum rock & roll, 2010-ben pedig Tolnai Ottó Ne gyere vissza című költeménye volt.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matiče srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatási, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Bordás Győző** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefonon) ■
■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■